

RO

Fallenius Sanna-Helena(MMM),
Uusitalo Laura(MMM)

17.03.2021

Viite

Asia

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.-23.3.2021

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontuu Brysselissä 22.-23.3.2021. Suomea kokouksessa edustaa maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä.

Maatalous- ja kalastusneuvostossa keskustellaan yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistuspaketista. Puheenjohtajavaltio Portugalin antaa tilannekatsauksen kolmikantaneuvotteluista ja pyytää neuvostolta ohjausta tuleviin neuvotteluihin. Suomi katsoo, että kolmikantaneuvotteluissa tulisi pysyä pitkälti lähellä neuvoston yleisnäkemyksiä ja YMP:n uudistusta tulee käsitellä kokonaisuutena. Suomi kuitenkin katsoo, että YMP:n neuvotteluissa on tärkeää edetä, jotta asetukset saadaan hyväksyttyä hyvissä ajoin ja toimeenpanolle jää riittävästi aikaa.

Neuvosto keskustelee varautumisesta maataloutta uhkaavien kasvintuhoojien vastaisiin suojaustoimenpiteisiin. Suomi tukee puheenjohtajavaltio Portugalin aloitetta nostaa kasvinterveyden merkitystä esille.

Neuvosto käy periaatekeskustelun eliöperäisten torjunta-aineiden (makro-organismien) käytöstä kasvintuhoojien torjumiseksi. Suomi suhtautuu myönteisesti biologisessa torjunnassa käytettäviä makroeliöitä koskevan lainsäädännön harmonisointiin EU:ssa.

Neuvosto keskustelee YMP:n strategiasuunnitelmien laadinta- ja hyväksymisprosesseista. Suomi katsoo, että Pellolta pöytään –strategian tavoitteita tulee toteuttaa YMP:n kautta kunkin jäsenvaltion olosuhteisiin sopivalla tavalla ja niiden tulee perustua jäsenvaltioissa kansallisesti havaittuihin tarpeisiin. Suomi katsoo, että jäsenvaltioiden erilaiset lähtötilanteet tulee ottaa tavoitteiden asettamisessa huomioon.

Neuvosto keskustelee mahdollisesti myös EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisten kalastusneuvottelujen tilanteesta komission katsauksen pohjalta. Suomi ottaa käytävän keskustelun tiedoksi.

Neuvosto pyrkii poliittiseen yhteisymmärrykseen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisten yhteisten jaettujen kalakantojen kalastusmahdollisuuksien asettamisesta heinäkuun 2021 loppuun. Suomi ottaa käytävän keskustelun tiedoksi ja voi osoittaa tarvittaessa joustavuutta ratkaisun saamiseksi.

Asialista:

MAATALOUS- JA KALASTUSNEUVOSTO 22.-23.3.2021

Sivu

Esityslistan hyväksyminen

(mahd.) A-kohtien hyväksyminen

- a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo
- b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Muut kuin lainsäädäntöasiat**KALASTUS**

Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteisten kalakantojen kalastusmahdollisuudet vuodeksi 2021 ja syvänmeren kantojen osalta vuosiksi 2021 ja 2022 **4**

(mahd.) Neuvoston asetus Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteisten kalakantojen kalastusmahdollisuuksista vuodeksi 2021 ja syvänmeren kantojen osalta vuosiksi 2021 ja 2022 **6**
 (Komission ehdottama oikeusperusta: SEUT 43 artiklan 3 kohta)
Poliittinen yhteisymmärrys

MAATALOUS

Varautuminen maataloutta uhkaavien kasvintuhoojien vastaisiin suojatoimenpiteisiin **9**
Keskustelu

Eliöperäisten torjunta-aineiden (makro-organismien) käyttö kasvintuhoojien torjumiseksi **12**
Periaatekeskustelu

YMP:n strategiasuunnitelmien laadinta **15**
Keskustelu

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

MAATALOUS

YMP vuoden 2020 jälkeen -uudistuspaketti

22

- a) Asetus YMP:n strategiasuunnitelmista
- b) Asetus YMP:n rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta
- c) Asetus maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä (YMJ)

Periaatekeskustelu

Muut asiat**Maatalous**

- a) EU:n vuoden 2020 jälkeisen metsästrategian valmistelun haasteet ja prioriteetit
Itävallan valtuuskunnan tiedotusasia Itävallan, Bulgarian, Kroatian, Latvian, Liettuan, Maltan, Puolan, Slovakian, Suomen, Tšekin, Unkarin ja Viron valtuuskuntien puolesta

44

- b) Poikkeustoimenpiteet covid-19-kriisistä viinialalle aiheutuvien vaikutusten lieventämiseksi
Espanjan valtuuskunnan tiedotusasia

- c) YMP vuoden 2020 jälkeen –uudistuspaketti

Epävirallinen asiakirja lisätiedon tarpeesta seurantaa ja arviointia varten

Ranskan valtuuskunnan tiedotusasia

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2021-00160

LVO

Lehtinen Heikki

09.03.2021

Asia

Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteisten kalakantojen kalastusmahdollisuudet vuodeksi 2021 ja syvänmeren kantojen osalta vuosiksi 2021 ja 2022

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.03.2021 - 23.03.2021

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvosto käy asiasta mahdollisesti keskustelun kokouksessaan 22.-23.3.2021.

Suomen kanta

Neuvosto mahdollisesti käy keskustelua neuvottelutilanteesta Yhdistyneen Kuningaskunnan kanssa komission katsauksen pohjalta. Suomi ottaa käytävän keskustelun tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö

Asiakirjoja ei ole saatavilla.

EU:n ja Yhdistyneen Kuningaskunnan (UK) väliset ja kauppa- ja yhteistyösopimuksen (TCA) mukaiset kalastusneuvottelut ovat käynnissä. Kalastusneuvottelut koskevat erityisesti vuoden 2021 kalastusmahdollisuuksien asettamista yhteisten jaettujen kalakantojen osalta. Vuosi 2021 on poikkeuksellinen vuosi ja kaikkia TCA:n kalastusneuvotteluja koskevia elementtejä ei ole vielä voitu toteuttaa aikataulusyistä.

Neuvotteluissa on saavutettu edistymistä, mutta yhteisymmärrystä osapuolten välillä ei todennäköisesti saavuteta ennen maaliskuun loppua 2021.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely**Käsittely Euroopan parlamentissa**

Asia ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

EU17 18.3.2021

EU-ministerivaliokunta 19.3.2021

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.3.2021

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia ei vaikuta kansalliseen lainsäädäntöön.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole vaikutusta EU:n tai kansalliseen budjettiin.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakohta mahdollisesti poistetaan maatalous- ja kalastusneuvoston asialistalta.

Joulukuun neuvostossa päädyttiin vuoden 2021 EU:n kalastusmahdollisuuksien osalta ratkaisuun jossa osapuolten yhteisten jaettujen kalakantojen kalastusmahdollisuudet on rajattu 25 %:n vuoden 2020 kalastusmahdollisuuksista. Ratkaisua sovelletaan vuoden 2021 kolmelle ensimmäiselle kuukaudelle. Kalastusmahdollisuuksien määrään on eräitä poikkeuksia perustuen mm. siihen, että eräiden kalakantojen ainoa kalastuskausi painottuu yksinomaan vuoden ensimmäisille kuukausille.

EU:n ja UK:n välisiä yhteisiä jaettuja kalakantoja on noin 75 kpl. EU:n ja UK:n väliset neuvottelut vuoden 2021 kalastusmahdollisuuksien asettamisesta liittyvät myös EU:n ja UK välisiin pitkän aikavälin kalastussuhteisiin ja olennaisella tavalla myös EU-UK-Norja sekä EU-Norja välisiin kalastussuhteisiin.

Asiakirjat

Asiakirjoja ei ole saatavilla.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Heikki Lehtinen, MMM/LVO, 040 770 9496

EUTORI-tunnus

EU/2021/0157

Liitteet**Viite**

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2021-00161

LVO

Lehtinen Heikki

09.03.2021

Asia

(mahd.) Neuvoston asetus Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteisten kalakantojen kalastusmahdollisuuksista vuodeksi 2021 ja syvänmeren kantojen osalta vuosiksi 2021 ja 2022
Poliittinen yhteisymmärrys

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.03.2021 - 23.03.2021

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.-23.3.2021, poliittinen yhteisymmärrys

Suomen kanta

Suomi ottaa käytävän keskustelun tiedoksi ja voi osoittaa tarvittaessa joustavuutta ratkaisun saamiseksi yhteisen kalastuspolitiikan periaatteiden ja tavoitteiden puitteissa.

Pääasiallinen sisältö

Käytettävissä on komission epävirallisia asiakirjoja (non-paper, 7024/21 PECHE 85).

Joulukuussa vuonna 2020 neuvosto sopi EU:n ja Yhdistyneen Kuningaskunnan (UK) välisten yhteisten kalakantojen kalastusmahdollisuuksista. Nämä kalastusmahdollisuudet asetettiin muutamien poikkeuksin 25 prosenttiin vuoden 2020 kalastusmahdollisuuksista ja sovellettavaksi kolmeksi kuukaudeksi vuoden 2021 alusta alkaen.

Osapuolten väliset kalastusneuvottelut ovat käynnistyneet ja jatkuvat EU ja UK:n välisen kauppaa- ja kumppanuussopimuksen (TCA) mukaisesti (Article Fish 7). Neuvotteluissa osapuolten näkemykset ovat lähentyneet, mutta ovat eräiltä osin kaukana toisistaan. On todennäköistä, että yhteisymmärrystä ei ole saavutettavissa ennen maaliskuun loppua, jolloin joulukuussa neuvostossa asetettujen kalastusmahdollisuuksien hyödyntäminen loppuu.

Komissio on non-paperissaan esittänyt kalastusmahdollisuuksien hyödyntämisen uudeksi takarajaksi heinäkuuta 2021. Kalastusmahdollisuuksien tason asettamista ohjaavat mm. kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) neuvonanto kestävä kalastuksen MSY-tasoista, varovaisuusperiaate, sekakantakalastus ja eräät poikkeukset. Kalastusmahdollisuuksien tasoksi esitetään pääsääntöisesti 58,3 prosenttia (7/12) ICES:n

vuoden 2021 kestäviä kalastusmahdollisuuksia koskevasta neuvonannosta. Komission asiakirja koskee myös eräitä erityisiä kalakantoja (mm. Kelttienmeren turska), EU-UK-Norja ja EU-Norja neuvotteluissa saavutettuja alustavia ratkaisuja näiden osapuolten välisten yhteisten kalastusmahdollisuuksien tason asettamisesta.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT artikla 43(3), määräenemmistö

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

EU17 18.3.2021

EU-ministerivaliokunta 19.3.2021

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.3.2021

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole vaikutusta EU:n tai kansalliseen budjettiin.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

EU:n ja UK välisiä neuvotteluja käydään TCA:n mukaisesti ja kuluva vuosi on poikkeuksellinen. Aikataulupaine on kova. Neuvotteluja hankaloittavat mm. TCA:ssa mainittujen yhteisesti sovittavien suuntaviivojen puuttuminen kalastusmahdollisuuksien tason asettamista ohjaavina.

EU:n ja UK:n välisiä kalastusneuvottelut ovat käynnissä, samoin EU-Norja kalastusneuvottelut. Näiden lisäksi maatalous- ja kalastusneuvostossa kalastusmahdollisuuksia koskevat päätökset saattavat täydentyä muidenkin neuvottelutulosten pohjalta.

Jäsenvaltiot ovat alustavasti kiinnittäneet huomiota mm. pullonkaulalajeihin, eräiden kalakantojen ehdotettuihin suurimman sallitun saaliin (TAC) tasoihin, sekakantakalastusta koskeviin TAC:n tasoihin ja muiden neuvottelutulosten integrointiin neuvostossa tehtävään päätökseen.

Komission ehdotus eräistä kalastusmahdollisuuksista (6765/21 PECHE 73) yhdistettäneen maatalous- ja kalastusneuvostossa osaksi puheenjohtajan kokonaisvaltaista välitysesitystä.

Asiakirjat

6847/21 PECHE 77 UK 84
7024/21 PECHE 85 UK 88 N 28
6765/21 PECHE 73+ADD1

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Heikki Lehtinen, MMM/LVO, 040 770 9496

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2021-00184

RO

Ruuskanen Ritva

15.03.2021

Asia

Varautuminen maataloutta uhkaavien kasvintuhoojien vastaisiin suojaustoimenpiteisiin

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.03.2021 - 23.03.2021

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa 22.-23.3.2021 käydään asiasta keskustelu.

Aikaisemmat käsittelyvaiheet:

Coreper I 10.3.2021

Suomen kanta

Suomi tukee puheenjohtajavaltio Portugalin aloitetta nostaa kasvinterveyden merkitystä esille. On erityisen tärkeää lisätä kasvinterveyden tietoisuutta ja pyrkiä jo ennakolta estämään pahimpien kasvintuhoojien leviäminen EU:n alueelle, tunnistaa tuhoajat mahdollisimman pian sekä hävittää ne mahdollisimman tehokkaasti.

Pääasiallinen sisältö

Maailmanlaajuisen kaupan, matkustajien sekä muuttuvan ilmaston myötä kasvintuhoojien riski on entistä suurempi. Kasvintuhoojat uhkaavat ruokaturvallisuutta, biodiversiteettiä ja niillä voi olla taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia.

EU:n kasvinterveysasetuksen (EU) N:o 2031/2016 tavoitteena on estää erityisesti haitallisempien kasvintuhoojien pääsy ja edelleen leviäminen EU:n alueella. Asetuksen mukaan tuontiin on tiukkoja rajoituksia ja riskinarviointi on tärkeää. Asetuksen tavoitteena on tuhoojien varhainen havaitseminen ja ennaltaehkäisy.

Uuden lainsäädännön nojalla on komissio antanut delegoituja ja täytäntöönpanosäädöksiä mm. kasvintuhoojien luokittelusta niiden haitallisuuden mukaan. Lisäksi on säädetty erikseen kasvipassia ja kasvinterveystodistusta vaativista lajeista. Korkean riskin kasveja ei saa tuoda EU:n alueelle, ellei niistä ole tehty riskinarviointia. Erityisen haitalliset kasvintuhoojat, jotka voivat aiheuttaa merkittäviä taloudellisia menetyksiä ja ympäristötuhoja, on luokiteltu prioriteettituhoojiksi. Prioriteettituhoojien listalla on yhteensä 20 kasvintuhoojaa mm. *Xylella fastidiosa*, mäntyankerooinen, *Popillia japonica* (japaninturilas), *Anoplophora grabripennis* (aasian runkojäärä), Citrus greening ja Citrus black –taudit. Mikäli prioriteettituhoojia esiintyy jäsenvaltiossa, on niille tehtävä

valmiussuunnitelmat ennen vuotta 2023 ja lisäksi on oltava toimenpidesuunnitelmat ja järjestettävä simulaatioharjoituksia tarvittavin väliajoin.

Kasvinterveyteen on oltava riittävät resurssit, jotta voidaan toimia tehokkaasti ja ennaltaehkäisevästi tehdä tarvittavia toimenpiteitä sekä ylläpitää hyvää kasvinterveyden tilaa. Kasvinterveystietoisuutta on jaettava toimijoille ja kansalaisille. Kasvintuhoojien torjunnasta aiheutuu taloudellisia menetyksiä, joita voidaan merkittävästi alentaa estämällä jo ennakolta kasvintuhoojien pääsyä maahan ja mahdollista leviämistä. Jo leviämään päässeiden tuhoajan hävittämien voi pahimmillaan viedä vuosia tai vuosikymmeniä ja aiheuttaa paljon työtä. Pelloilta pöytään -strategian ja biodiversiteettistrategian tavoitteena on vähentää kemiallisten kasvinsuojeluaineiden käyttöä, joten kasvintuhoojien ennaltaehkäisy tukee myös tätä tavoitetta.

Vuonna 2020 vietettiin YK:n julistamaa kansainvälistä kasvinterveysvuotta. Vuoden tavoitteena oli lisätä kansalaisten ja poliittisten päättäjien tietoisuutta kasvinterveydestä ja kasvien suojelun tärkeydestä YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kasvinterveys vaikuttaa maailmanlaajuisesti nälän torjumiseen sekä ympäristön ja luonnon monimuotoisuuden suojelemiseen.

Puheenjohtajavaltio on tausta-asiakirjassa 6639/21 esittänyt seuraavat kysymykset maatalous- ja kalastusneuvostossa 22.-23.3.2021 käytävän keskustelun pohjaksi:

- 1. Kuinka voidaan parantaa EU:n valmistautumista kasvintuhoojia vastaan ja luoda yhteisvaikutusta Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja Pelloilta pöytään -strategian kanssa (mm. tarkkaavaisuutta tuontitarkastuksissa ja EU:n alueen valvonnoissa), että siten voidaan varhaisessa vaiheessa havaita ja hävittää karanteenituhoojat sekä vähentää kasvinsuojeluaineiden käyttöä?*
- 2. Mitkä toimenpiteet on jo tehty EU:n laatimien prioriteettilistojen mukaisille tuhoajille tai tehdään, että voidaan paremmin taata valmistautuminen?*
- 3. Kuinka maailmanlaajuisista kasvinterveyden tietoisuuden lisäämistä voidaan jatkaa kansainvälisen kasvinterveysvuoden 2020 jälkeen ottaen huomioon Covid 19 pandemia. Kuitenkin tietoisuuden lisäämistä tulisi jatkaa kansainvälisen huomion saamiseksi?*

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto 17.3.2021.

EU-ministerivaliokunta 19.3.2021.

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.3.2021.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

6639/21 AGRI 100 PHYTOSAN 5

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Maa- ja metsätalousministeriön ruokaosasto,
apulaisosastopäällikkö Taina Aaltonen, taina.aaltonen@mmm.fi, puh. 02951 62439
neuvotteleva virkamies Marja Savonmäki, marja.savonmaki@mmm.fi, puh. 02951 62280
hallitusneuvos Ritva Ruuskanen, ritva.ruuskanen@mmm.fi, puh. 02951 62291

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2021-00183

RO

Ruuskanen Ritva

15.03.2021

Asia

Eliöperäisten torjunta-aineiden (makro-organismien) käyttö kasvintuhoojien torjumiseksi

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.03.2021 - 23.03.2021

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa 22.-23.3.2021 käydään asiasta periaatekeskustelu.

Aikaisemmat käsittelyvaiheet:

Coreper I 10.3.2021

Suomen kanta

Suomi suhtautuu myönteisesti biologisessa torjunnassa käytettäviä makroeliöitä koskevan lainsäädännön harmonisointiin EU:ssa ja kannattaa puheenjohtajavaltio Portugalin aloitetta siitä, että neuvosto pyytäisi komissiota selvittämään lainsäädännön tilanteen EU:ssa ja vaihtoehdot koskien tuontia, arviointia, tuotantoa ja markkinointia koko EU:n alueella, ja tarvittaessa laatimaan ehdotuksen lainsäädännön harmonisoinnista.

Pääasiallinen sisältö

Biologinen torjunta nähdään EU:n vihreän kehityksen ohjelmassa ja Pelloilta pöytä -strategiassa tärkeänä integroidun torjunnan osana, sillä sen avulla voidaan vähentää kemiallisten tuotteiden käyttöä. Mikrobiologisista kasvisuojeluaineista säädetään kasvinsuojeluaineasetuksessa (EY) N:o 1107/2009. Biologisessa torjunnassa käytettävien makroeliöiden sääntely on kansallista, jos sitä on.

Portugali on selvittänyt puheenjohtajakaudellaan kasvinterveyspäälliköiden kautta jäsenvaltioiden biologisessa torjunnassa käytettäviä makroeliöitä koskevaa lainsäädäntöä ja suhtautumista lainsäädännön harmonisointiin EU:ssa. Tuloksia käsiteltiin kasvinterveyspäälliköiden työryhmässä 12.2.2021. Kaikki jäsenvaltiot vastasivat kyselyyn. Tämän kyselyn perusteella 18 jäsenvaltiossa on näitä koskevaa lainsäädäntöä ja niiden sisällössä on merkittäviä eroja. Suurin osa jäsenvaltioista suhtautui myönteisesti tuonnin ja makroeliöiden vapauttamisen sääntelyn harmonisointiin. Jäsenvaltioista 17 kannatti kaikkien makroeliöiden valvontaa ja neljä vain kasveja syövien makroeliöiden

valvontaa. Jäsenvaltioista 18 kannatti uuden EU:n terminologian luomista biologiselle torjunnalle sisällyttäen siihen biologisessa torjunnassa käytettävät makroeliöt.

Makroeliöt saattavat vahingoittaa viljelykasveja tai ympäristöä tai luonnon monimuotoisuutta (mm. kasveja syövät torjuntaeliöt, leviäminen ympäristöön), minkä vuoksi jäsenvaltiot teettävät riskinarvioita ennen eliön hyväksymistä biologiseen torjuntaan. Riskinarvioinnin tukena on kansainvälisiä standardeja: Kansainvälisen kasvinsuojeluyhteisön (IPPC) standardit ja Euroopan ja Välimerenalueen kasvinsuojelujärjestön (EPPO) standardit. Kasvintuhoojat tai biologisessa torjunnassa käytettävät eliöt eivät kuulu haitallisia vieraslajeja koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1143/2014 piiriin. Kasvintuhoojista säädetään niitä koskevalla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 2031/2016.

Harmonisoinnin tarkoituksena on edistää biologisessa torjunnassa käytettävien makroeliötuotteiden saatavuutta ja samalla taata tuotteiden korkea turvallisuuden ja hygienian taso. Portugali on valmistellut puheenjohtajakaudellaan komissiolle neuvoston pyynnön (Biological Control Agents: Draft Council Decision based on Article 241 TFEU) alkaa selvittää tämän lainsäädännön harmonisointia tarkemmin. Neuvoston päätösluonnoksessa pyydetään komissiota tekemään selvitys biologisessa torjunnassa käytettävien makroeliöiden tilanteesta ja vaihtoehdot näiden torjuntaeliöiden tuontiin, arviointiin, tuotantoon ja markkinointiin EU:n alueella ja tarvittaessa ehdotus lainsäädännöksi. Kaikki jäsenvaltiot eivät kuitenkaan kannata harmonisointia tällä hetkellä. Neuvoston päätösluonnos on tarkoitus hyväksyä kesäkuussa 2021 pidettävässä ympäristöneuvoston kokouksessa.

Neuvoston päätösluonnos, jolla pyydetään komissiota tekemään selvitys, oli esillä kansallisesti kasvinterveysalajaostossa 11.2.2021 eikä mahdollisen selvityksen tekemistä vastustettu alajaostossa.

Puheenjohtajavaltio on tausta-asiakirjassa 6645/21 esittänyt seuraavat kysymykset maatalous- ja kalastusneuvostossa 22.-23.3.2021 käytävän keskustelun pohjaksi:

- a) *Oletteko samaa mieltä, että biologisten torjuntaeliöiden käyttöä tulee edistää, jotta voidaan vähentää kemiallisten kasvinsuojeluaineiden käyttöä?*
- b) *Uskotteko, että harmonisointi EU-tasolla kannustaisi lisäämään turvallisten biologisessa torjunnassa käytettävien makroeliöiden saatavuutta vaihtoehtona kemiallisille kasvinsuojeluaineille?*

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto 17.3.2021.

EU-ministerivaliokunta 19.3.2021.

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.3.2021.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

6645/21 AGRI 102 PHYTOSAN 6

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Maa- ja metsätalousministeriön ruokaosasto,
apulaisosastopäällikkö Taina Aaltonen, taina.aaltonen@mmm.fi, puh. 02951 62439
erityisasiantuntija Johanna Nykyri, johanna.nykyri@mmm.fi, 02951 62093
hallitusneuvos Ritva Ruuskanen, ritva.ruuskanen@mmm.fi, puh. 02951 62291

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2021-00180

RO

Fallenius Sanna-Helena(MMM)

12.03.2021

Asia

Yhteisen maatalouspolitiikan strategisia suunnitelmia koskevat suositukset jäsenvaltioille - Maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelu

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.03.2021 - 23.03.2021

U/E/UTP-tunnus

E 7/2021 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi 18.12.2020 tiedonannon COM(2020) 846 final suosituksista jäsenvaltioille yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) kansallisten strategiasuunnitelmien laatimista varten. Tiedonannon ohessa komissio julkaisi jäsenvaltiokohtaiset suositukset erillisinä työasiakirjoina.

Aiemmat käsittelyvaiheet

Komissio julkaisi 1.6.2018 lainsäädäntöehdotuksensa uudeksi yhteiseksi maatalouspolitiikaksi (YMP). Kolmikantaneuvottelut lainsäädäntöehdotuksista neuvoston ja Euroopan parlamentin välillä aloitettiin 10.11.2020 ja kolmikantaneuvottelut jatkuvat keväälle 2021. Osana YMP:n uudistusta jäsenvaltiot valmistelevat kansalliset strategiasuunnitelmat YMP:n toimeenpanemiseksi.

Alkuperäisten YMP:n lainsäädäntöehdotusten julkaisemisen jälkeen komissio julkaisi 11.12.2019 tiedonannon Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (European Green Deal) (COM(2019) 640 final). Komissio julkaisi lisäksi 20.5.2020 tiedonannot Pellolta pöytään -strategiasta (COM(2020) 381 final) ja EU:n biodiversiteettistrategiasta vuodelle 2030 (COM(2020) 380 final). Strategioiden julkaisun yhteydessä komissio julkaisi myös työasiakirjan (SWD(2020) 93 final), jonka mukaan YMP:n uudistuksen tulee olla linjassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja uusien strategioiden kanssa. Tämän varmistamiseksi komissio on valmistellut suositukset YMP:n strategiasuunnitelmien laadintaa varten.

Komissio kävi suositusluonnoksista kahdenvälisiä keskusteluja (nk. strukturoitu dialogi) jäsenvaltioiden kanssa marras-joulukuussa 2020 ennen lopullisten suositusten julkaisemista. Maatalouden erityiskomitea (MEK) keskusteli 11.1.2021 komission julkaisemista suosituksista ja valmisteli maaliskuun maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelua kokouksessaan 15.3.2021. Maatalous- ja kalastusneuvosto keskustelee suosituksista kokouksessaan 22.-23.3.2021.

Jäsenvaltiot laativat YMP:n strategiasuunnitelmat ja lähettävät ne komission hyväksyttäväksi vuoden 2022 alussa. Komissio hyväksyy strategiasuunnitelmat vuoden 2022 loppuun mennessä. Strategiasuunnitelmien toimeenpano alkaa vuoden 2023 alusta.

Suomen kanta

Suomen kannat komission tiedonantoon ja Suomen jäsenvaltiokohtaisiin suosituksiin perustuvat asiasta annettuun E-kirjeeseen (E 7/2021 vp).

Suomi katsoo, että komission suositukset Suomelle ovat yleisesti ottaen tasapainoiset ja monilta osin yhteneväiset Suomen oman analyysin kanssa maatalous- ja elintarvikesektorin sekä maaseudun kehittämistoimenpiteiden jatkovalmistelun osalta. Komission laatima tausta-analyysi kuvaa myös hyvin Suomen maataloussektorin ja maaseudun kehityksen tilannetta.

Suomi katsoo, että Pellolta pöytään –strategian tavoitteita tulee toteuttaa YMP:n kautta kunkin jäsenvaltion olosuhteisiin sopivalla tavalla ja niiden tulee perustua jäsenvaltioissa kansallisesti havaittuihin tarpeisiin Pellolta pöytään –strategian E-kirjeen E 83/2020 vp linjausten mukaisesti.

Pääasiallinen sisältö

Puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelua varten (6785/21)

Puheenjohtajavaltio Portugalin tausta-asiakirjassa kuvataan komission tiedonannon taustat aina Euroopan vihreän kehityksen ohjelman julkaisusta jäsenvaltiokohtaisiin strukturoituihin dialogeihin. Asiakirjassa viitataan myös neuvoston 19.10.2020 hyväksyttyihin päätelmiin (12099/20) Pellolta pöytään -strategiasta. Päätelmissä todetaan, että komission tulisi varmistaa, että jäsenvaltioille annettavat ohjeet ja suositukset ovat selkeitä, kattavia, avoimia, tieteseen perustuvia ja tulossuuntautuneita. Lisäksi päätelmät korostavat, että suositukset eivät ole oikeudellisesti sitovia vaan niitä voidaan käyttää lisäohjeistuksena YMP:n strategiasuunnitelmien laatimisessa. Portugali toteaa myös, että jäsenvaltiot ovat useaan otteeseen korostaneet, että YMP:n strategiasuunnitelmien hyväksyntä tulee perustua vain asiaankuuluviin laillisiin teksteihin eikä suosituksiin tai muihin asiakirjoihin, jotka eivät ole oikeudellisesti sitovia. Tässä yhteydessä Portugali viittaa neuvoston yleisnäkemykseen YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta ja sen 106 artiklan 2 kohtaan.

Portugali viittaa tausta-asiakirjassaan myös maatalouden erityiskomitean 11.1.2021 asiasta käymään keskusteluun. Jäsenvaltiot esittivät komissiolle kysymyksiä mm. siitä, miten Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet asetetaan kansallisella tasolla ja mikä on prosessin oikeudellinen perusta ja miten komissio aikoo huomioida suositukset YMP:n strategiasuunnitelmien hyväksymisprosessissa ottaen huomioon suositusten ei-oikeudellisesti sitova luonne.

Portugali toivoo, että maaliskuun maatalous- ja kalastusneuvostossa voidaan käydä hedelmällinen keskustelu YMP:n strategiasuunnitelmien laadinta- ja

hyväksymisprosesseista. **Portugali pyytää ministereiltä näkemyksiä komission kanssa käytävästä strukturoidusta dialogista ennen YMP:n strategiasuunnitelmien hyväksymistä ja erityisesti siitä, miten he näkevät komission suositusten ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman EU-tason tavoitteiden sisällyttämisen YMP:n strategiasuunnitelmiin.**

Komission tiedonanto ja jäsenvaltiokohtaiset suositukset

Komissio antoi 18.12.2020 tiedonannon COM(2020) 846 final suosituksista jäsenvaltioille YMP:n strategiasuunnitelmien laatimista varten. Tiedonannon ohessa komissio julkaisi jäsenvaltiokohtaiset suositukset erillisinä työasiakirjoina ja suositukset Suomelle kuvataan työasiakirjassa SWD(2020) 376 final.

Komission tiedonannon mukaan suositusten tarkoituksena on varmistaa, että YMP:n strategiasuunnitelmat ovat linjassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, Pellolta pöytään –strategian ja EU:n biodiversiteettistrategian kanssa. Komissio tarkastelee suosituksissa jäsenvaltioiden maataloussektorin ja maaseudun kehityksen tämänhetkistä tilannetta YMP:n yhdeksän erityistavoitteen sekä uusissa strategioissa asetettujen tavoitteiden näkökulmista. Suosituksissa komissio osoittaa kullekin jäsenvaltiolle keskeisimmät haasteet, joihin jäsenvaltioiden tulisi tarttua ja antaa suuntaviivoja näiden kysymysten huomioimiseksi YMP:n strategiasuunnitelmissa.

Komissio tulee tarkastelemaan strategiasuunnitelmien yhteensopivuutta ja johdonmukaisuutta Euroopan vihreän kehityksen ohjelman kanssa strategiasuunnitelmien arviointi- ja hyväksymisprosessin aikana. Suositukset eivät ole oikeudellisesti sitovia. YMP:n strategiasuunnitelma-asetusehdotuksessa säädetään tarkemmin YMP:n strategiasuunnitelmien laadinnasta ja asetuksen 106 artiklassa määritellään perusteet komission arvioinnille.

Komissio pyytää tiedonannossaan jäsenvaltioita asettamaan selkeät kansalliset arvot Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteille. Tarkastelemalla kaikkia jäsenvaltioiden kansallisia arvoja yhdessä, komissio voi arvioida, onko EU kokonaisuutena saavuttamassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevat tavoitteet.

Suosituksat Suomen strategiasuunnitelmaan

Komission mukaan keskeiset haasteet Suomen maataloudelle ovat heikko kannattavuus ja haastavat tuotanto-olosuhteet. Näin ollen Suomen maataloussektori tarvitsee jatkossakin vahvaa ja kohdennettua suoraa tulotukea. Komissio suosittelee, että Suomi lisääisi maataloustuloa ja maataloussektorin tuottavuutta esimerkiksi investointien avulla ja parantaisi suoran tulotuen kohdennusta esimerkiksi uudelleenjakotuen, tukikaton ja maksujen alentamisen avulla. Suomen olisi syytä myös lisätä maataloustuotannon lisäarvoa esimerkiksi hyödyntämällä erilaisia laatumerkintöjä myynnin edistämiseksi. Komission mukaan Suomen tulisi parantaa viljelijöiden yhteistyötä mm. tuottajaorganisaatioiden kautta.

Ympäristö- ja ilmastotoimissa komissio katsoo, että Suomi pärjää monilta osin hyvin. Keskeiset haasteet ovat ammoniakkipäästöt, luonnon monimuotoisuuden ja erityisesti peltolintujen ja luonnonpölyttäjien väheneminen sekä vesien, etenkin rannikkovesien rehevöityminen. Komissio suosittelee, että Suomi pyrkisi vahvistamaan luonnon monimuotoisuutta suojelemalla elinympäristöjä esimerkiksi nurmi- ja turvemaiden ja kosteikkojen avulla. Suomi voisi vähentää ammoniakkipäästöjä mm. investoimalla lannan

käsittelyyn. Suomen tulisi lisätä luomuviljelyn pinta-alaa EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi edistämällä luomun tuotantoa ja kulutusta sekä tutkimusta ja innovaatioita. Komission nostaa esiin myös ravinteiden käytön tehostamisen ja valumien ehkäisyn Itämereen.

Ilmastönäkökulmasta Suomella on komission mukaan EU:n tasolla merkittävät hiilinielut metsien johdosta. Toisaalta turvemailta tulevat ilmastopäästöt ovat merkittävät. Ilmastotoimissa tulisi keskittyä metsiin ja hiilirikkaisiin maihin. Suomen tulisi edistää myös biokaasun tuotantoa sekä ilmastomuutokseen sopeutumista. Kestävää metsien hoitoa tulisi vaalia ja vahvistaa metsien monipuolista käyttöä, ekosysteemien suojelua ja metsäekosysteemien ennallistamista.

Suomen haasteena on mm. pitkien välimatkojen sekä vähenevän väestön vuoksi maaseudun elinvoimaisena pitäminen. Maaseudun talouksia tulisi komission mukaan monipuolistaa ja parantaa maaseudun infrastruktuuria. Komissio suosittelee, että Suomi jatkaisi työtä sukupolvenvaihdosten edistämiseksi mm. nuoria viljelijöitä tukemalla ja lisäämällä toimia rahoituksen ja maan saatavuuden parantamiseksi.

Komission mukaan Suomen tilanne eläinten hyvinvoinnissa ja mikrobilääkkeiden käytössä kotieläintuotannossa on varsin hyvä muihin jäsenvaltioihin verrattuna. Lisäksi kasvinsuojeluaineiden käyttö maataloudessa on laskemassa, vaikka kasvinsuojeluaineiden kokonaiskäyttö on lisääntynyt metsätaloudessa käytettävän urean vuoksi. Näistä osa-alueista komissio ei anna Suomelle suosituksia.

Komissio katsoo, että julkinen tuki nopeiden laajakaistojen kehittämiseksi on Suomessa välttämätöntä, jotta Suomi saavuttaisi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteen 100 % kattavasta nopeasta laajakaistaverkostosta vuoteen 2025 mennessä. Komission mukaan maatalouden osaamis- ja innovaatioverkosto AKIS (Agricultural Knowledge and Innovation System) on Suomessa hajanainen ja komissio suosittelee verkoston kehittämistä investoimalla toimijoiden ja organisaatioiden koordinaatioon ja yhteistyöhön.

Komission tarkempi analyysi Suomen maataloudesta ja maaseutualueista on kuvattu E-kirjeessä E 7/2021 vp.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä on komission tiedonanto.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Ei ole vielä tiedossa, miten Euroopan parlamentti aikoo käsitellä tiedonantoa.

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 7.1.2021, 28.1.2021, 11.3.2021 ja 17.3.2021.

EU-ministerivaliokunta 19.3.2021

Eduskuntakäsittely

Maa- ja metsätalousministeriön E-kirje 4.2.2021

Suuri valiokunta 19.3.2021

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kyseessä on komission tiedonanto, johon ei sisälly lainsäädäntöehdotuksia.

Taloudelliset vaikutukset

Komission suositukset kannustavat jäsenvaltioita nostamaan YMP:n strategiasuunnitelmien ympäristö- ja ilmastokunnianhimoa ja suosituksilla voi olla ohjaava vaikutus eri toimenpiteille kohdennettavien määrärahojen jakautumiseen jäsenvaltioissa. Suomen strategiasuunnitelman ja toimenpiteiden rahoituksen valmistelu on perusmuistiot laadittaessa kesken. Komission suosituksilla ei ole vaikutusta YMP:n jäsenvaltiokohtaiseen EU-rahoitukseen, sillä siitä on sovittu monivuotisia rahoituskehyksiä koskevan päätöksen yhteydessä.

Muut vaikutukset

Komission Suomelle suosittelemat toimenpiteet YMP:n strategiasuunnitelmaan ovat saman suuntaisia kuin mitä Suomessa on havaittu strategiasuunnitelmaan sisältyvien tarveanalyysien valmistelussa. Komissio esimerkiksi suosittelee keskittymään ilmastotoimissa hiilirikkaisiin maihin ja metsiin, ja hiilirikkailla mailla kasvihuonekaasujen vähentäminen on strategiasuunnitelman ilmastotoimien valmistelussa ensisijainen tavoite. Suomi on jo valmistelemassa suositeltuja toimenpiteitä osaksi strategiasuunnitelmaa muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Kuitenkin suositukset metsien hoitoon ja käyttöön liittyen toteutetaan Suomessa YMP:n ulkopuolella. Biokaasun tuotantoa ja muita uusiutuvan energian tuotantomuotoja tuetaan jo nyt YMP:n kautta ja tarkoitus on jatkaa tukea myös uudella ohjelmakaudella.

Suorien tukien uudelleenjakotuen käyttöönottoa ei ole Suomessa valmisteltu, koska suorien tukien jakaantuminen on tasaisempaa kuin monissa muissa jäsenvaltioissa.

Komission suosituksissa korostetaan tuottajaorganisaatioiden roolia tuottajien aseman vahvistamiseksi. Kuitenkin Suomessa tuottajien asemaa pyritään parantamaan mm. siten, että tulevaan YMP:n strategiasuunnitelmaan valmistellaan tukea maataloustuotteiden jalostukseen tuotteiden arvon lisäämiseksi. Vastaavia investointeja tuetaan jo nykyisellä ohjelmakaudella. Suomessa on myös vahva osuustoimintaperinne. Komissio suosittelee myös laatumerkintöjen hyödyntämistä ja Suomessa tutkitaan mahdollisuuksia tähän liittyvän koulutuksen ja neuvonnan lisäämiseksi tulevassa YMP:n strategiasuunnitelmassa. Myös maatalouden ulkopuolista yritystoimintaa harjoittavien maaseudun yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksia on tarkoitus tukea asiantuntijapalveluin YMP:n kautta.

Komissio suosittelee julkista tukea nopeiden laajakaistojen kehittämiseksi. Komission tekstissä viitataan NGA-laajakaistoihin eli vähintään 30 Mbit/s yhteyteen. Suomi on valmistelemassa komission suosituksen mukaisia toimenpiteitä YMP:n strategiasuunnitelmassa. Laajakaistayhteyksiä rahoitetaan myös kansallisella

rahoituksella (5 milj. euroa) ja EU:n elvytysrahoituksella. Yhteensovitusta tehdään kansallisessa laajakaistatoimistossa. Hallitusohjelmassa ja liikenne- ja viestintäministeriön digitaalisen infrastruktuurin strategiassa on lisäksi sitouduttu EU:n Gigabit Society 2025 -tavoitteen toteutumiseen. Tavoitteen mukaan vuonna 2025 kaikilla kotitalouksilla tulisi olla mahdollisuus käyttää vähintään 100 Mbit/s yhteyksiä. Yhteyden nopeus on voitava kasvattaa yhteen gigabittiin (1000 Mbit/s) sekunnissa. Kansallisessa digitaalisen infrastruktuurin strategiassa todetaan, että Suomi tavoittelee viestintäyhteyksien kehittymistä vähintään Euroopan komission tavoitteiden mukaisesti.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Komission tiedonanto suosituksista YMP:n strategiasuunnitelmia varten ja siihen sisältyvät liitteet COM(2020) 846 final

Komission työasiakirja suosituksista Suomelle SWD(2020) 376 final

Komission tiedonanto Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (European Green Deal) COM(2019) 640 final

Komission tiedonanto Pellolta pöytään -strategiasta COM(2020) 381 final

Komission tiedonanto EU:n biodiversiteettistrategiasta vuodelle 2030 COM(2020) 380 final

Komission työasiakirja SWD(2020) 93 final

Puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja 6785/21

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Erityisasiantuntija Tuuli Orasmaa, MMM/RO/EUKA, tuuli.orasmaa@mmm.fi, p. 0295 162 056

Erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, sanna-helena.fallenius@mmm.fi, p. 0295 162 481

Neuvotteleva virkamies Tiina Malm, MMM/RO/MAKE, tiina.malm@mmm.fi, p. 02951 62428

Maaseutuylitarkastaja Marianne Selkäinaho MMM/RO/MAKE, marianne.selkainaho@mmm.fi, p. 0295162218

Maatalousylitarkastaja Tove Jern, MMM/RO/ETU, tove.jern@mmm.fi, p. 02951 62318

Neuvotteleva virkamies Pekka Sandholm, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 416 pekka.sandholm@mmm.fi

Maatalousylitarkastaja Jukka Virolainen, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 206
jukka.virolainen@mmm.fi

Maatalousylitarkastaja Leena Seppä, MMM/RO/MARY, leena.seppa@mmm.fi, p. 02951 62373

Neuvotteleva virkamies Sini Wallenius, MMM/RO/MY, sini.wallenius@mmm.fi, p. 02951 62185

Neuvotteleva virkamies Elina Warsta, MMM/LVO/MBY, elina.warsta@mmm.fi p. 0295162102

Erityisasiantuntija Milja Keskinen, MMM/RO/MARY, milja.keskinen@mmm.fi, p. 0295162255

Ylitarkastaja Veli-Pekka Reskola, MMM/RO/MY, veli-pekka.reskola@mmm.fi, p. 0295162193

Neuvotteleva virkamies Martti Patjas, MMM/RO/MY, martti.patjas@mmm.fi, p. 0295162474

Maatalousylitarkastaja Sanna Koivumäki, MMM/RO/MAKE,
sanna.koivumaki@mmm.fi, p. 0295162437

EUTORI-tunnus

EU/2020/1820

Liitteet**Viite**

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2021-00179

RO

Fallenius Sanna-Helena(MMM)

12.03.2021

Asia

Yhteisen maatalouspolitiikan uudistus - Maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelu.

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.03.2021 - 23.03.2021

U/E/UTP-tunnus

U 73/2018 vp, UJ 5/2019 vp, UJ 4/2020 vp, UJ 30/2020 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu*Aiemmat käsittelyvaiheet*

Komissio julkaisi 1.6.2018 lainsäädäntöehdotuksensa uudeksi yhteiseksi maatalouspolitiikaksi (YMP). Komission ehdotus sisältää kolme asetusehdotusta, jotka ovat asetus YMP:n strategisista suunnitelmista (YMP:n strategiasuunnitelma-asetus), asetus yhteisestä markkinajärjestelystä (markkinajärjestelyasetus) ja asetus YMP:n rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta (horisontaaliasetus).

YMP:n strategiasuunnitelma-asetusta on käsitelty yksityiskohtaisemmin neuvoston horisontaalisten maatalousasioiden työryhmässä. Horisontaaliasetuksen yksityiskohtaisempi käsittely on tehty pääosin neuvoston Agrifin-työryhmässä. Neuvoston horisontaalisten maatalousasioiden työryhmä on käsitellyt yhdennettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää ja ehdollisuuden valvonta- ja seuraamusjärjestelmää koskevia artikloja. Markkinajärjestelyasetusta on käsitelty maataloustuotteiden työryhmässä. YMP:n uudistusta on käsitelty myös maatalouden erityiskomitean (MEK) ja maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksissa aina asetusehdotusten antamisesta lähtien.

Neuvosto saavutti yleisnäkemyksen lokakuun maatalous- ja kalastusneuvostossa 21.10.2020. Myös Euroopan parlamentti on äänestänyt mietinnöistään. Ensimmäiset kolmikantaneuvottelut kaikista asetuksista pidettiin 10.11.2020. Tämän jälkeen on pidetty erilliset kolmikantaneuvottelut horisontaaliasetuksesta 4.12.2020, 18.12.2020, 29.1.2021 ja 2.3.2021, markkinajärjestelyasetuksesta 2.12.2020, 27.1.2021 ja 3.3.2021 sekä YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta 19.11.2020, 1.12.2020, 17.12.2020, 22.1.2021, 10.2.2021, 24.2.2021 ja 11.3.2021.

Portugalin puheenjohtajakaudella kolmikantaneuvotteluja on valmisteltu MEK:n kokouksissa 11.1.2021, 18.1.2021, 1.2.2021, 8.2.2021, 15.2.2021, 1.3.2021, 8.3.2021 ja 15.3.2021. Portugali antoi tilannekatsauksen kolmikantaneuvotteluista maatalous- ja kalastusministereiden videokokouksessa 25.1.2021. Maatalous- ja kalastusneuvosto keskustelee uudistuksesta 22.-23.3.2021. Portugali antaa tilannekatsauksen

kolmikantaneuvotteluiden tilanteesta ja pyytää neuvostolta ohjausta tuleviin neuvotteluihin.

Jatkokäsittelyn aikataulu

Portugalin puheenjohtajakaudelle keväällä 2021 on alustavasti sovittu viidet kolmikantaneuvottelut YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta ja kolmet kolmikantaneuvottelut horisontaaliasetuksesta ja markkinajärjestelyasetuksesta sekä useita teknisiä kokouksia. Portugali suunnittelee yhteisiä trilogieja kaikista kolmesta asetuksesta maaliskuun lopulle. Portugalin tavoitteena on saada kolmikantaneuvottelut päätökseen puheenjohtajakaudellaan.

Suomen kanta

Suomen kannat asetusehdotuksiin on kuvattu 9.8.2018 annetussa valtioneuvoston kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä 11.7.2019 annetussa U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp), 28.2.2020 annetussa U-jatkokirjeessä (UJ 4/2020 vp) ja 2.10.2020 annetussa U-jatkokirjeessä (UJ 30/2020 vp).

Suomi katsoo, että kolmikantaneuvotteluissa tulisi pysyä pitkälti lähellä neuvoston yleisnäkemyksiä. Suomi katsoo, että YMP:n uudistusta tulee käsitellä kokonaisuutena eikä kompromissia voi rakentaa erissä vain osan artikloiden varaan. Suomi kuitenkin katsoo, että YMP:n neuvotteluissa on tärkeää edetä, jotta asetukset saadaan hyväksyttyä hyvissä ajoin ja toimeenpanolle jää riittävästi aikaa.

Pääasiallinen sisältö

YMP:n uudistus on maaliskuun maatalous- ja kalastusneuvoston (22.-23.3.2021) keskeisimpiä aiheita. Portugali informoi neuvostoa kolmikantaneuvotteluiden edistymisestä ja hakee neuvostolta myös poliittista ohjausta tulevia neuvotteluita varten. Maaliskuun lopussa on tarkoitus järjestää kolmikantaneuvottelut korkealla tasolla kaikista kolmesta asetuksesta. Portugali toivoo tämän vauhdittavan kolmikantaneuvotteluiden etenemistä.

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus (tausta-asiakirja 6680/21)

Portugalin tausta-asiakirjassa 6680/21 taustoitetaan kolmikantaneuvotteluiden tilannetta. Seuraavista YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen aihealueista on keskusteltu jo kolmikantaneuvotteluissa.

- **Vihreä arkkitehtuuri** (neuvotteluosio 1: ehdollisuus, ekojärjestelmät, maatalouden neuvonta)
- **Uusi toimeenpanomalli** (neuvotteluosio 2: tavoitteet, indikaattorit, yksikkömäärät, vuosittainen tuloksellisuuskertomus, tuloksellisuustarkastelu)
- **Soveltamisala ja yleiset vaatimukset** (neuvotteluosio 4)
- **Suorat tuet** (neuvotteluosio 5: määritelmät, tukikatto, sisäinen konvergenssi, uudelleenjakotuki, pienten viljelijöiden tuki, nuoret viljelijät)
- **Alakohtaiset tukitoimityypit** (neuvotteluosio 6)
- **Maaseudun kehittämisen toimenpiteet** (neuvotteluosio 7)

Portugali kertoo myös tausta-asiakirjassaan mistä on alustavasti jo saavutettu yhteisymmärrys neuvotteluosapuolten välillä:

- **Eräät määritelmät** 3 ja 4 artikloissa, kuten ”viljelijä”, ”tila”, ”peltoala” ja ”pysyvät viljelykasvit”
- Suurin osa **erityistavoitteista** 5 ja 6 artikloissa
- Euroopan parlamentin muutosehdotukset liittyen kestävään kehitykseen, sukupuolinäkökulmaan ja globaalinäkökulmaan 9a, 9c ja 10a artikloissa
- Maailman kauppajärjestön (WTO) maataloussopimuksen **sisäinen tuki** 10 artiklassa
- **Joitain vihreän arkkitehtuurin osa-alueita**, kuten ehdollisuuden periaate ja soveltamisala 11 artiklassa, jäsenvaltioiden velvoitteet 12 artiklassa, maatalouden neuvonta 13 artiklassa (lukuun ottamatta FAST-ravinnevälinettä) ja useita liitteeseen III kuuluvia ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksia ja lakisääteisiä vaatimuksia. Lisätyötä tarvitaan edelleen ekojärjestelmissä 28 artiklassa.
- **Blair House –sopimuksen** toimeenpano 10a artiklassa
- **Eräät suorien tukien säännökset**, kuten suorien tukien vähimmäisvaatimukset 15a artiklassa ja tuotannosta irrotettu tuki 16 artiklassa
- Useita **alakohtaisten tukitoimien ja maaseudun kehittämisen** toimenpiteiden säännöksiä
- **Uuden toimeenpanomallin** keskeiset osa-alueet, kuten vuosittaiset tuloksellisuuskertomukset ja joka toinen vuosi tehtävät tuloksellisuustarkastelu (komissio vastustaa), tuloksellisuuden tarkastamis- ja hyväksymismenettelyn vertailuarvo neuvoston yleisnäkemyksen mukaisesti, suunniteltujen yksikkömäärien enimmäismäärät niin IACS- kuin ei-IACS- maaseudun kehittämisen toimenpiteiden osalta, tuloksellisuuden tarkastelun poikkeamien sallittu poikkeama 35 % vuonna 2025 ja 25 % vuonna 2027. Edelleen tarvitaan työtä lisäindikaattorien suhteen.

Portugali kuvaa tausta-asiakirjassaan listauksen asioista, joista on vielä eroavat näkemykset neuvotteluosapuolten välillä:

- **Sosiaalinen ehdollisuus** (11a artikla): Euroopan parlamentti haluaa täysimittaisen sosiaalisen ehdollisuuden järjestelmän, samanlaisen kuin ympäristöehdollisuus mukaan lukien asiaankuuluvien direktiivien toimeenpanon valvonnan ja hallinnolliset seuraamukset. MEK on esittänyt huolensa lisääntyvästä hallinnollisesta taakasta ja huomauttanut, että työ- ja sosiaalioikeudet on jo säädetty kansallisella tasolla.
- **Aktiiviviljelijä** (4 artikla): Neuvoston yleisnäkemyksessä nojataan tuloksellisuuteen perustuvan toimeenpanomallin filosofiaan ja kannattaa vapaaehtoisia aktiiviviljelijän mallia. Samaan aikaan Euroopan parlamentti ja komissio haluavat sen pakollista toimeenpanoa. Erimielisyyttä on myös aktiiviviljelijän määritelmästä. Parlamentti haluaa ehdoksi viljelijän vähimmäismaataloustoiminnan ja julkishyödykkeiden tuottamisen ja negatiivilistan.
- **Uudet viljelijät** (4 artikla): Euroopan parlamentti haluaa lisätä asetukseen uuden viljelijän määritelmän, kun neuvoston yleisnäkemyksessä halutaan kohdentaa rajoitetut YMP:n varat nuorille viljelijöille.
- **Kilpailukykyä edistävä tukijärjestelmä** (28a artikla): Euroopan parlamentti haluaa jäsenvaltioiden perustavan ”tehostusjärjestelmät” (*engl. boost schemes*) tukemaan kilpailukykyänsä satsaavia tuottajia. Asiasta ei ole keskusteltu neuvostossa, mutta puheenjohtajavaltio arvelee, että ko. järjestelmä katetaan jo maaseudun kehittämisen toimenpiteillä.
- **Tukikatto ja degressiivisyys** (15 artikla): Kannat eroavat erityisesti siinä, pitäisikö tukikatto olla vapaaehtoinen, kuten neuvosto ehdottaa, tai pakollinen, kuten Euroopan parlamentti ja komissio ehdottavat. Neuvotteluosapuolilla on eroavat näkemykset myös tukikaton soveltamisalaan kuuluvista tuista (rajoittaminen vain perustulotukeen neuvoston yleisnäkemyksen mukaan tai kaikkien suorien tukien

laskeminen mukaan parlamentin ja komission kannan mukaisesti), neuvoston ehdotuksesta liittyen tukikattoon ja degressiivisyyteen ja missä määrin palkkoja voisi vähentää.

- **Sisäinen konvergenssi** eli tukien tasaaminen jäsenvaltion sisällä (20 artikla): kannoissa suurin eroavaisuus liittyy siihen, pitäisikö tukioikeuksien arvot olla saman suuruisia tukivuoteen 2026 mennessä, kuten Euroopan parlamentti ehdottaa tai saavuttaa 75 %:n taso hakuvuoden keskimääräisestä yksikkömäärästä, kuten komissio ehdottaa ja neuvoston yleisnäkemyksen kanta on.
- **Pienten viljelijöiden tuki** (25 artikla): neuvotteluosapuolten kannat eroavat siinä, pitäisikö tuki olla vapaaehtoinen (neuvosto ja komissio) tai pakollinen (parlamentti). Toinen vaikeus liittyy parlamentin vaatimukseen asettaa EU-tason enimmäismäärä tuen tukikelpoisuudelle.
- **Uudelleenjakotuki** (26 artikla): suurin eroavaisuus on siinä, onko tuki vapaaehtoinen (neuvosto) tai pakollinen (parlamentti ja komissio).
- **Nuorten viljelijöiden tuki** (27 artikla): näkemykset eroavat siinä, kuinka paljon suorista tuista tulisi vähintään osoittaa nuorten viljelijöiden tukeen. Parlamentti ehdottaa 4 %:n vähimmäisrahoitusosuutta ja komissio ja neuvosto taasen 2 %. Näkemykset eroavat myös siinä, pitäisikö varat käyttää vain I pilarissa vai sekä I että II pilarissa.
- **Liite IXaa:** Euroopan parlamentti ehdottaa, että tiettyjen maaseudun kehittämisen tukien enimmäistukimäärät määriteltäisiin liitteessä samaan tapaan kuin nykyisessä maaseudun kehittämisen asetuksessa (EU) N:o 1305/2013. Puheenjohtajavaltio näkee, että kyseinen listaus edustaa vanhaa YMP:tä ja estää uuden YMP:n täysimääräisen potentiaalin hyödyntämistä. Komissio tukee Portugalin näkemystä.
- **Tuloksellisuuden tarkastelussa käytettävät tulosindikaattorit:** Komissio ja parlamentti haluavat, että kaikkia tulosindikaattoreita käytetään tuloksellisuustarkastelussa, mutta neuvoston yleisnäkemyksessä indikaattorit on rajoitettu (12 indikaattoria). Lisäksi neuvosto ehdottaa mahdollisuutta käyttää muita liitteen I tulosindikaattoreita tai muita tulosindikaattoreita tuloksellisuusarvioon.

Puheenjohtajavaltio Portugali vetää tilanteen yhteen toteamalla, että vaikka kolmikanthaneuvotteluissa on löydetty jo yhteisiä näkemyksiä, lisätyötä tarvitaan vielä paljon. Portugali pyytää ministereitä keskustelemaan näistä auki olevista kysymyksistä tarjoten samalla Portugalille ohjeistusta tulevia kolmikanthaneuvotteluita varten.

Neuvostolta pyydetään näkemystä erityisesti seuraavista asioista:

- **YMP:n sosiaaliset näkökohdat** (keskustellaan todennäköisesti maatalous- ja kalastusneuvoston lounaalla)
- **Tukien kohdentaminen:** aktiiviviljelijä, tukikatto, degressiivisyys, uudelleenjakotuki, sisäinen konvergenssi, pienet viljelijät, nuoret viljelijät ja uusi viljelijä;
- **Uusi toimeenpanomalli:** Viidennen kolmikanthaneuvottelun ”minipaketti”: tuloksellisuuden tarkastamis- ja hyväksymismenettelyn vertailuarvo, joka toinen vuosi tehtävä tuloksellisuustarkastelu, suunniteltujen yksikkömäärien enimmäismäärät niin IACS- kuin ei-IACS- maaseudun kehittämisen toimenpiteiden osalta, tuloksellisuuden tarkastelussa sallittu poikkeama, YMP:n strategiasuunnitelman indikaattorit, tuloksellisuustarkastelun tulosindikaattorit ja liite IXaa.

Puheenjohtajavaltio kuvaa tarkemmin neuvottelutilannetta ja mahdollisia vaihtoehtoja tausta-asiakirjoissaan YMP:n sosiaalisista näkökohdista (WK 3373/21), tukien kohdentamisesta (WK 3400/21) ja uudesta toimeenpanomallista (WK 3436/21).

YMP:n sosiaalisista näkökohdista keskustellaan todennäköisesti maatalous- ja kalastusneuvoston lounaalla. Tausta-asiakirjassa (WK 3373/21) viitataan Euroopan parlamentin alkuperäisiin muutosehdotuksiin asiasta sekä kerrotaan MEK:n keskusteluista asiaan liittyen ja mm. viitataan Itävallan johdolla tehtyyn tausta-asiakirjaan sosiaalisten näkökohtien huomioimisesta neuvonnassa. Portugali näkee tärkeänä, että neuvoston kantaa asiaan kehitetään rakentavassa hengessä ja on edelleen kehittänyt Itävallan ehdotusta asiasta. Portugalin tausta-asiakirjassa ehdotetaan ratkaisuksi mallia, jossa maatalouden neuvontaan sisällytettäisiin pakollisena elementtinä neuvonta työnantajan velvollisuuksista ja työterveys- ja työturvallisuusasioista. Lisäksi ehdotuksessa asetetaan määräaika 30.6.2025 komission arviointiraportille siitä, miten neuvonnassa on otettu huomioon edellä mainitut asiat. Tarvittaessa komissio voisi antaa myös lainsäädäntöä asiasta. Komissio kokoaa sitten raportin tilanteesta ja arvioi tilannetta. Lisäksi ehdotetaan YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen yhteistyötä ja tiedonsiirtoa koskeviin 71 ja 72 artikloihin lisäystä asian edistämiseen tarkoitettujen toimenpiteiden tukikelpoisuudesta. Samanlaisia muutoksia esitetään 71 ja 72 artikloihin myös sektoriohjelmien osalta.

Tukien kohdentamisen kompromissiehdotusta kuvataan tarkemmin tausta-asiakirjassa WK 3400/21. Portugali toteaa asiakirjassa, että mikäli halutaan YMP:n rajalliset varat kaikista tehokkaimmin käyttöön, on tärkeää kohdentaa ne niin, että ne edistävät parhaiten YMP:n tavoitteita. Jäsenvaltioilla on useita keinoja kohdentaa tukia, kuten YMP:n strategiasuunnitelmassa kuvattavien määritelmien ja ehtojen kautta 4 artiklan mukaisesti. Portugali uskoo, että tässä vaiheessa neuvotteluja on hyödyllistä rakentaa neuvotteluosioita, joissa tarvitaan sellaista kompromissia, jossa kaikki osapuolet tekevät myönnytyksiä, jotta voidaan saavuttaa kaikkien hyväksyttävissä oleva lopputulos.

Kompromissipaketti koostuu seuraavista neuvotteluosioista:

- **Aktiivi/tosiasiallinen viljelijä:** harkitaan mahdollisuutta pakollisen määritelmän käyttöönotolle, kunhan määritelmä ei ole raskas toimeenpanna ja takaa tarpeeksi joustavuutta jäsenvaltioille ottaa huomioon erityispiirteitä ja lisäksi pitää mukanaan vaihtoehdon, jossa on 5000 euron kynnys, jonka alittava katsotaan automaattisesti aktiiviviljelijäksi.
- **Uuden viljelijän määritelmä:** vaikka nuoria viljelijöitä pitäisi priorisoida, määritelmästä voidaan olla yhtä mieltä ja hyväksyä, että kyseiset viljelijät voivat saada 22 artiklan mukaisia tukioikeuksia ja 69 artiklan mukaista nuoren viljelijän aloitustukea.
- **Tukikatto ja degressiivisyys:** Molempien pitäisi olla vapaaehtoisia. Neuvosto on sidottu Eurooppa-neuvoston päätelmiin, joissa todetaan tukikaton olevan vapaaehtoinen jäsenvaltioille.
- **Sisäinen konvergenssi ja perustuki:** kompromissin hengessä nostettaisiin kunnianhimoa sisäisen konvergenssissa aina 85 %:iin, kuitenkin hylkäämättä 30 %:n kynnysarvoa.
- **Uudelleenjakotuki:** Pitäisi olla vapaaehtoinen jäsenvaltioille.
- **Pienten viljelijöiden tuet:** Yksinkertaistamisen nimissä järjestelmä pitäisi olla vapaaehtoinen jäsenvaltioille.
- **Nuorten viljelijöiden tuki:** kompromissin hengessä kasvatettaisiin vähimmäisrahoitusosuutta liitteessä X, joka vastaa 3 % suorista tuista (2 %:n sijaan), kunhan molemmat pilarit otetaan huomioon.

Portugali esitteli 11.3.2021 kyseisen paketin Euroopan parlamentille, jotta edettäisiin keskusteluissa ja saavutettaisiin kompromissi YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta. Neuvotteluosapuolet eivät päässeet sopimukseen, koska kaikkien tarvitsi tarkistaa vielä kantojaan. Tämän johdosta Portugali saattaa vielä julkaista päivitetyn version tausta-

asiakirjasta, mikäli Euroopan parlamentti palaa ennen maatalous- ja kalastusneuvostoa asiaan. Portugali toivoo vastausta hyvissä ajoin, jotta se ehtii saada neuvoston ohjeistuksen ennen nk. superkolmikantaneuvotteluja 26.3.2021.

Portugalin tausta-asiakirjassa WK 3436/21 **uudesta toimeenpanomallista** kuvataan koko uuden toimeenpanomallin perusta ja idea. Kyseessä on tulosperustainen malli, joka tarjoaa paljon joustavuutta jäsenvaltioille suunnitella toimenpiteet omiin olosuhteisiin sopiviksi. Tausta-asiakirjassa todetaan, että neuvosto kannattaa uutta tulosperusteista mallia. Neuvosto kuitenkin ehdottaa malliin yksinkertaistamisen hengessä tiettyjä muutoksia. Parlamentin mukaan tulosperusteinen malli ei tarjoa varmuutta YMP:n varojen käytön oikeellisuudesta ja politiikan yhtenäistä toimeenpanoa kaikissa jäsenvaltioissa. Parlamentti ehdottaakin joiltain osin vanhan ehtojen noudattamisen mallin sisällyttämistä uuteen toimeenpanomalliin. Tämä lisäisi merkittävästi hallinnollista taakkaa. Portugali haluaa välttää tällaisen ”kaksikerros”-mallin.

Portugali kuvaa tausta-asiakirjassaan **kompromissipaketin**, jossa on sekä osia YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta että horisontaaliasetuksesta.

YMP:n Strategiasuunnitelma-asetus:

- Neuvotteluosapuolten näkemykset ovat suurimmaksi osaksi yhteneväiset 89 artiklasta (yksikkömäärät), 121 artiklasta (vuosittaiset tuloksellisuuskertomukset ja 121a artiklasta (tuloksellisuustarkastelu). Yhteinen näkemys perustuu neuvoston yleisnäkemykseen, tosin tietyin tarkennuksin. Esimerkiksi 89 artikla kattaa kaikki maaseudun kehittämisen tuet (IACS ja ei-IACS), vertailuarvo perustuu maksettuihin hankkeisiin, poikkeama on 35 % vuonna 2025 ja 25 % 2027 ja vuosina 2024 ja 2026 olisi vuosittainen tuloksellisuuden seuranta, jolloin komissio voisi pyytää jäsenvaltioita puuttumaan poikkeamiin, mutta asiasta ei seuraisi rahoituksen keskeyttämistä. Portugali on valmis vielä hiomaan ehdotuksiaan, kuten vaihtamaan viitevuosia.
- Liitteen I indikaattoreista on alustavasti päästy sopuun teknisellä tasolla. Indikaattoreita R21, O31 ja O32 ei ole mukana. Tuloksellisuustarkasteluun käytettävät indikaattorit määritellään.
- 9 artiklassa tulee selventää, että komissio voi soveltaa rahoitusoikaisuja, jos jäsenvaltio toimeenpanee YMP:n strategiasuunnitelman vastaisia maksuja. Siten parlamentti olisi vakuuttunut, että unionin perusvaatimuksen käsite sisältyy YMP:n strategiasuunnitelman toimeenpanoon.
- Portugali odottaa, että parlamentti vetää pois muutosehdotuksensa koskien liitettä IXaa.

Horisontaaliasetus:

Neuvosto ja komissio ovat korostaneet kolmikantaneuvotteluissa, että uutta ja vanhaa mallia ei tule sekoittaa keskenään. Kompromissipaketti sisältää seuraavat osa-alueet:

- Maksajavirastot (8 artikla): maksajaviraston vuosittain toimittamaa pakettia selvennetään
- Todentamisviranomaiset (11 artikla): perusasetukseen lisätään todentamisviranomaisen tehtävät, ml. tarkastukset.
- Joka toinen vuosi tehtävä tuloksellisuusarvio (39 artikla): monivuotista tuloksellisuusseuranta koskevan maksujen keskeytysmenettelyä selvennetään niin, että maksujen keskeytys voidaan tehdä vain joka toinen vuosi, vaikka tuloksellisuutta seurataankin joka vuosi.
- Hallintojärjestelmän puutteet (40 artikla): perusasetuksen täydennykset säännöksillä, joita sovelletaan hallintojärjestelmän vakavissa puutteissa.

- Komission tarkastukset (47 artikla): Lisätään uusi alakohta e) 47 artiklan 1 kohtaan YMP:n strategiasuunnitelman toimeenpanosta sen hyväksynnän mukaisesti.
- Jäsenvaltioiden valvontavelvollisuudet (57 artikla): Jäsenvaltioiden valvontavelvollisuuksia suhteessa tuensaajiin vahvistetaan. Yksi yhtenäinen tiedonlouhintatyökalu otetaan käyttöön.
- Virheiden korjaus (57a artikla): Hyväksytään uuden artiklan mukaanotto perusasetukseen Euroopan parlamentin muutosehdotuksen mukaisesti.

Vastapalveluksena ja uuden toimeenpanomallin turvaamiseksi, neuvosto katsoo, että neuvoston yleisnäkemyksen tekstiin koskien 35 artiklaa ei tehdä muutoksia. Artikla koskee maksujen tukikelpoisuutta. Tämä tarkoittaa, että unionin perusvaatimuksia ei sisällytetä tuensaajan tasolle. Tätä tasapainotetaan selvennyksellä YMP:n strategiasuunnitelman 9 artiklassa. Artiklan mukaan jäsenvaltioiden tulee toimeenpanna YMP:n strategiasuunnitelmat niin kuin ne on laadittu ja komissio ne hyväksynyt. Parlamentin olisi myös hyväksyttävä se, että sen muutosehdotuksia, joilla palautetaan EU-tason säännökset tuensaajatasolle, ei sisällytetä kompromissiin.

Horisontaaliasetus (tausta-asiakirja 6919/21)

Portugali kuvaa tausta-asiakirjassaan 6919/21 horisontaaliasetuksen kolmikantaneuvotteluiden tilannetta. Lisäksi se on jakanut tausta-asiakirjan WK 3418/21, jossa kuvataan tarkemmin kompromissimuotoiluja 96, 57 ja 84–86 artikloiden osalta.

Horisontaaliasetuksen neuvottelut on jaettu 8 eri neuvotteluosioon. Näihin kuuluvat: 1) hallintoelimet, 2) varainhoito, 3) tuloksellisuus ja uusi toimeenpanomalli, 4) komission valvonnat, valvontajärjestelmä ja seuraamukset, 5) läpinäkyvyys ja tarkastaminen (*engl. audit*), 6) maatalousvaraus, 7) ehdollisuuden valvonta ja seuraamukset ja 8) muut asiat.

Portugali kuvaa tausta-asiakirjassa 6919/21 ne asiat, joista on saavutettu jo alustava sopu. Niihin lukeutuvat:

- **Hallintoelimet:** Asiasta on saavutettu jo laaja yhteisymmärrys. Neuvotteluosapuolet haluavat säilyttää nykyjärjestelmän.
- **Varainhoito:** Neuvotteluosapuolilla on yhteinen näkemys rahoituskurin 2000 euron kynnysarvosta. Tosin parlamentti haluaisi poikkeuksen merentakaisille alueille. Neuvotteluosapuolilla on myös eroavaisuuksia näkemyksissä liittyen rahoituskehys (MFF) liitännäisiin asioihin
- **Läpinäkyvyys ja tarkastaminen** (ml. 96 artikla): Neuvotteluosapuolet ovat päässeet alustavaan kompromissiin siitä, että horisontaaliasetuksen, YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen ja yleisasetuksen (COM(2018) 375 final) kirjaukset yhtenäistetään teknisesti läpinäkyvyyden osalta. Euroopan parlamentti lisäksi ehdottaa, että horisontaaliasetuksen 96 artiklaan lisätään uusi kohta, jonka mukaan tuensaajat toimittavat jäsenvaltioille heidän tunnistamiseensa tarvittavat tiedot sekä tarvittaessa tiedon heidän sidonnaisuuksistaan. Lisäyksen liittyessä 96 artiklaan tiedot myös julkaistaisiin. Portugali ymmärtää asian poliittisen tärkeyden, mutta se ei saisi aiheuttaa lisää hallinnollista taakkaa. Asia liittyy myös 57 artiklaan ja komission ehdotukseen unionin taloudellisten etujen suojaamisesta.
- **Ehdollisuuden valvonta ja seuraamukset:** Portugali toteaa, että on haasteellista saada parlamentti tukemaan neuvoston näkemystä 84-87 artikloista. Parlamentti voisi hyväksyä neuvoston näkemyksen, mikäli neuvosto tekee myönnytyksiä esimerkiksi otantaprozentissa ja seuraamusten euromääräisessä alarajassa.
- **Komission valvonnat, valvontajärjestelmä ja seuraamukset:** Asiasta käydään parhaillaan teknisen tason keskusteluja. Asiassa saataneen edistystä seuraavassa kolmikantaneuvottelussa 25.3.2021.

- **Tuloksellisuus ja uusi toimeenpanomalli:** Neuvotteluosapuolten välillä on merkittävät näkemyserot tästä aihealueesta. Parlamentin mukaan tulospäätös malli ei tarjoa varmuutta YMP:n varojen käytön oikeellisuudesta ja yhtenäistä toimeenpanoa kaikissa jäsenvaltioissa. Kuten edellä YMP:n strategiasuunnitelma-asetusta koskevassa kohdassa kuvattiin, parlamentti ehdottaakin joiltain osin vanhan, ehtojen noudattamisen perustuvan mallin sisällyttämistä uuteen tulospäätöseen toimeenpanomalliin ja tämä ei ole hyväksyttävää neuvoston mielestä. Portugalin mukaan suurin haaste tulee olemaan, että löydetään oikea tasapaino näkemysten välillä aiheuttamatta lisää hallinnollista taakkaa. Kuten edellä on kuvattu, Portugali ehdottaa useita muutosehdotuksia horisontaaliasetuksen 8, 11, 39, 40, 47, 57 ja 57a artikloihin osana uuden toimeenpanomallin kompromissia.

Portugali vakuuttaa tausta-asiakirjassa 6169/21, että se ei tingi horisontaaliasetuksen neuvoston yleisnäkemyksen keskeisimmistä periaatteista. Portugali pyrkii kuitenkin ratkaisuun uusien kompromissiehdotusten avulla. **Maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa ministereiltä pyydetään näkemystä Portugalin seuraavista ehdotuksista:**

- Euroopan parlamentin ehdotuksessa 96 artiklaksi todetaan, että tuensaajat toimittavat jäsenvaltioille heidän tunnistamiseensa tarvittavat tiedot sekä tarvittaessa tiedon heidän sidonnaisuuksistaan sekä näiden tietojen julkaisun tukien julkaisemisen yhteydessä. **Portugali suosittaa kompromissiehdotuksen hyväksymistä, varsinkin kun otetaan huomioon, että velvoitteet tietojen antamisesta ovat pääasiassa tuensaajilla ja lisätaakka hallinnolle on rajattu.**
- Komission ehdotus horisontaaliasetuksen 57 artiklan muuttamiseksi tarkoittaisi pakollisen tiedonlouhintatyökalun ARACHNE:n käyttöönottoa, jotta tietoa EU:n varoista hyötyvistä organisaatioista tai luonnollisista henkilöistä voidaan varmentaa ja tallentaa. **Vaikka tietojen yhteensopivuus ja vertailukelpoisuus voidaan saavuttaa vain käyttämällä yhtä yhteistä tiedonlouhintatyökalua, Portugali kuitenkin katsoo, että ARACHNE:n käyttöönotolle tarvitaan lisää aikaa. Tämän vuoksi Portugali suosittelee, että aluksi siirtymäkauden ajan työkalun käyttö olisi vapaaehtoista.**
- Ehdollisuuden valvonnasta ja seuraamuksista Portugali ehdottaa, että neuvosto pitäytyy kannassaan valvonnan otantaprosentista (1 %) Euroopan parlamentin kompromissiksi ehdottaman 2,5 %:n sijaan. Portugali ehdottaa, että neuvosto joustaa kannassaan koskien jäsenmaille vapaaehtoista seuraamusten euromääräistä alarajaa, mikä tarkoittaisi 100 euron alarajaa komission alkuperäisen ehdotuksen mukaisesti 250 euron sijaan. Portugali myös ehdottaa luopumista neuvoston lisäyksestä 86 artiklan 1 kohtaan, jonka mukaan ehdollisuuden laiminlyönnin tahallisuuden arviointi pitäisi toteuttaa vain, jos jäsenvaltio näin päättää. Lisäksi Portugali ehdottaa, että neuvosto joustaa kannassaan eri prosentiosuuksien (1 %, 3 % tai 5 %) soveltamiseksi seuraamusten laskennassa ja suostuu komission ehdottamaan 3 %:n pääsääntöiseen vähennykseen.

Markkinajärjestelyasetus (tausta-asiakirja 6900/21)

Puheenjohtajavaltio Portugali kuvaa tausta-asiakirjassaan 6900/21 markkinajärjestelyasetuksen kolmikantaneuvotteluiden tilannetta. Markkinajärjestelyasetusta käsitellään kolmikantaneuvotteluissa neljässä neuvotteluosiossa: 1) markkinoiden hallinta (interventio, poikkeus- ja kriisitoimenpiteet, markkinoiden läpinäkyvyys ja tuonti), 2) viini, aromatisoitu viini ja laatuajärjestelmät, 3)

tuottaja- ja toimialaorganisaatiot, sopimukset, kilpailusäännöt ja valtiontuki ja 4) markkinastandardit, koulujakelujärjestelmä, merentakaiset alueet ja Egeanmeren pienet saaret ja siirtymä- ja loppusäännökset.

Kolmikantaneuvotteluissa on katettu tähän asti viiniin ja laatujärjestelmiin liittyvät artiklat eli neuvotteluosio 2 sekä tuottaja- ja toimialaorganisaatiot neuvotteluosiosta 3. Neuvotteluosion 1 keskustelut ovat osoittautuneet vaikeammiksi.

Portugali kuvaa tausta-asiakirjassa 6900/21 asioita, **joista on jo päästy alustavaan sopuun:**

Neuvotteluosio 2 – Viini

- **Viinin istutusoikeuksien jatkaminen** (62 artikla 3 kohta): Jäsenvaltiot voivat päättää istutusoikeuden jatkosta kuudella vuodella istutusoikeuden myönnöstä, mikäli uudelleenistutus koskee samaa lohkoa.
- **Poikkeukset kokeilualoille** (62 ja 63 artiklat): Poikkeuksia istutusoikeuksien myönnöstä voidaan antaa mm. kokeilualoille ja geenivarojen säilyttämistapauksissa.
- **Viinin maantieteelliset merkinnät** (53, 92, 94, 102, 103 artiklat): Mukaan lukien tarkennettu yhteys alkuperään, vaikutus kestävän kehitykseen, tuotemerkkien suojaus, rekisteröidyn nimen käyttö ainesosana sekä tehty muutoksia unionin tason hyväksymismenettelyihin.

Neuvotteluosio 1 – Markkinoiden hallinta

- **Liite II alojen määritelmät:** Rajoitetaan komission valtaa antaa delegoituja säädöksiä vain määritelmien tarkennuksiin, mutta ei anneta valtaa antaa uusia määritelmiä.
- **Markkinointivuodet** (6 artikla): Pidetään markkinointivuodet perusasetuksessa.

Portugalin mukaan seuraavista asioista on keskusteltu, mutta ne **vaativat edelleen jatkotyöstämistä:**

Neuvotteluosio 2 – Viini

- **Viinin istutusoikeusjärjestelmä** (61 artikla): Neuvotteluissa on sovittu järjestelmän jatkumisesta vuoteen 2045 ilman vuosittaisen kasvun maksimiprosentin muuttamista. Tekninen työ jatkuu johdanto-osan tekstin muotoilulla järjestelmän jatkumisen perusteluista.
- **Kielletyt lajikkeet** (81 artikla): Pidetään voimassa olevan asetuksen mukainen hybridilajikkeiden ja 6 viinilajikkeen kielto. Asiasta on sovittu periaatteen tasolla, mutta tekninen työ perusteluista jatkuu.
- **Alkoholiton viini** (92, 93 artiklat, liite VII): Kriteerin harmonisoinnista markkinajärjestelyasetuksessa on päästy sopuun. Suojatulla alkuperänimityksillä suojatuista viineistä voidaan alkoholi poistaa vain osittain. Suojatuista maantieteellistä merkinnöistä myös kokonaan.
- **Viinien ravintosisältömerkinnät** (119, 120 ja 121 artiklat): Kriteerien harmonisoinnista markkinajärjestelyasetuksessa on päästy sopuun. Hyväksytty komission ehdotus lisätä koko ravintosisältö etiketin ulkopuolelle. Lisätyötä tarvitaan vielä ”alkoholi poistettu osittain” -viinien merkintöjen kanssa.

Neuvotteluosio 3 – Kilpailusäännöt

- **Suojatun alkuperänimityksen tai suojatun maantieteellisen merkinnän tuotteiden tarjonnan sääntely** (166a artikla uusi): Nykyisten säännösten jatkaminen muiden maataloustuotteiden osalta kuin viinin, juuston ja kinkun.

Portugalin mukaan neuvotteluosapuolilla on **selvästi eroavat kannat neuvotteluosion 1** eli markkinoiden sääntelyä ja poikkeustoimia koskevasta kohdista. Suurin osa neuvoston ja komission huolista liittyy ehdotusten vaikutuksiin markkinajärjestelyasetuksen markkinasuuntautuneisuuden vähenemiseen. Näihin lukeutuu Euroopan parlamentin seuraavat ehdotukset:

Soveltamisala ja markkinointivuodet:

- Soveltamisalan laajentaminen sokerijuurikas- ja sokeriruokosektoriin.
- Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa (SEUT) olevien markkinajärjestelytavoitteiden korostaminen perusasetuksessa.

Julkinen interventio ja yksityisen varastoinnin tuki:

- Julkisen intervention aukiolo ympärivuotiseksi
- Julkisen intervention ostot vain tarjouskilpamenettelyllä.
- Kiinteällä hinnalla ostamisen säännöksiin kumoaminen.
- Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle julkista interventiota käyttäneiden yritysten tiedot ja interventiovarastojen ostajien tiedot.
- Uusien tuotteiden (pöytäoliivit ja riisi) lisääminen yksityisen varastoinnin tuotekatteeseen.

Sokeri

- ”Sokerialan sopimusten” korvaaminen ”sokerijuurikas- ja sokeriruokoalan sopimuksilla”
- Sokerijuurikas- ja sokeriruokomarkkinoita ja sokeri- ja etanolimarkkinoita varten tehtävien hintaselvitysjärjestelmien lisääminen.

Kolmansien maiden kanssa käytävä kauppa

- Kaupallisen altistumisen määrän määrittelemine lisätuontitulleja koskevassa 182 artiklassa.
- Uuden kiintiöiden hallintamenetelmän, joka mahdollistaa kiintiöiden jakamisen toimijoille ottaen huomioon asiaankuuluvat sosiaaliset ja ympäristönormit, lisääminen tariffikiintiöitä koskevassa 184 artiklassa.
- Kauppaan liittyvät asiat, kuten tuonti/vientitodistukset, suojalausekkeet, kolmansien maiden tuonti. Neuvosto ja komissio ovat ilmaisseet huolensa muutosehdotusten yhteensopivuudesta maailman kauppajärjestön WTO:n sääntöjen kanssa. Asia vaatii neuvotteluosapuolten oikeuspalveluiden jatkotyöskentelyä.

Poikkeukselliset markkinatoimet

- Toimet markkinoiden tasapainottamiseksi vaikeissa markkinahäiriöissä, sakan määrääminen tuotannon kasvattamisen yhteydessä.
- Ehdotus laajentaa säännöksiä, joilla voidaan poiketa kilpailusäännöistä.
- Markkinahäiriöiden ehkäisy.
- Markkinahäiriöiden seuranta- ja hallintasuunnitelmat.

EU:n markkinaseurantakeskus

- EU:n markkinaseurantakeskus ja varhaisvaroitusjärjestelmä. Neuvosto ja komissio eivät kannata erillisen itsenäisen seurantakeskuksen perustamista, mutta voivat harkita olemassa olevien seurantakeskusten aseman virallistamista. Samoin neuvosto ja komissio suhtautuvat epäilevästi automaattisen laukaisumekanismin käyttöönottoa kriisitilanteissa, sillä se voisi myös johtaa markkinahäiriöihin.

Portugali toteaa tausta-asiakirjan 6900/21 lopussa, että edelleen tarvitaan intensiivistä työtä, jotta voidaan saavuttaa kattava kompromissi markkinajärjestelyasetuksesta.

Portugali pyytää neuvostoa vahvistamaan tähän mennessä tehdyt saavutukset, erityisesti viiniin liittyen ja pyytää kommentoimaan, mikäli nämä saavutukset antavat aihetta pehmentää joiltain osin neuvoston yleisnäkemyistä neuvotteluosiossa 1.

Portugali esittelee tausta-asiakirjassa WK 3404/21 mahdollisia elementtejä markkinajärjestelyasetuksen kompromissiksi. Se viittaa erityisesti neuvotteluosion 1 muutosehdotuksiin, jotka eivät ole neuvoston mielestä hyväksyttäviä. Neuvotteluosapuolet ovat kuitenkin todenneet, että näistä muutosehdotuksista voidaan jatkaa keskustelua ja Euroopan parlamentti tarjoaa selvityksen neuvostolle muutosehdotusten perusteluista.

Portugali viittaa myös alustavasti saavutettuun yhteisymmärrykseen neuvotteluosiossa 2 ja 3. Portugali pyytää jäsenvaltioilta erityisesti joustavuutta tiettyjen kilpailusääntöihin liittyvien Euroopan parlamentin muutosehdotusten kanssa. Portugali näkee, että niiden avulla voitaisiin parantaa tuottajan asemaa elintarvikeketjussa. Näitä muutosehdotuksia ovat suojattujen maantieteellisiä merkintöjä sisältävien tuotteiden tarjonnan sääntely sekä poikkeukset SEUT:n 101 artiklan 1 kohdasta toimialaorganisaatioiden aloitteille, jotka tähtäävät parempiin ympäristö- tai eläinten hyvinvointistandardeihin ja tekevät ketjusta kestävämmän.

Portugali ei ole valmis hyväksymään parlamentin muutosehdotuksia esimerkiksi maidon myyntinimityksiin tai kilpailumäärittelmiin.

Portugali esittää tausta-asiakirjassa WK 3404/21 seuraavat kysymykset jäsenvaltioille:

- 1) **Euroopan parlamentin toimittamien neuvotteluosiota 1 (ei hyväksyttävissä olevat muutosehdotukset) koskevien lisätietojen valossa, näettekö syytä muuttaa joitain neuvoston aiemmin määrittämiä muutosehdotusten luokitteluja (*engl. categorisation*)? Mikäli kyllä, niin mistä muutosehdotuksista pitäisi keskustella?**
- 2) **Keskustelut osiosta 3 ovat osoittaneet, että joissain kysymyksissä on mahdollisuus tulla lähemmäksi Euroopan parlamentin muutosehdotuksia. Näettekö, että edellä mainitut muutosehdotukset voivat vahvistaa tuottajien asemaa elintarvikeketjussa ilman että kyseenalaistetaan YMP:n markkinasuuntautuneisuus? Mitä Euroopan parlamentin muutosehdotuksista pitäisi ensisijaisesti työstää eteenpäin, jotta voitaisiin vahvistaa tuottajien asemaa elintarvikeketjussa ja ilman, että kyseenalaistetaan YMP:n markkinasuuntautuneisuutta?**

Neuvoston yleisnäkemys

Neuvoston yleisnäkemys saavutettiin kaikista kolmesta YMP:n asetuksesta 21.10.2020 maatalous- ja kalastusneuvostossa. YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen yleisnäkemys on kuvattu asiakirjassa 12148/20 + ADD 1, horisontaaliasetuksen yleisnäkemys on kuvattu asiakirjassa 12151/20 ja markkinajärjestelyasetuksen yleisnäkemys on kuvattu asiakirjassa 12158/20.

Tässä perusmuistiossa kuvataan eräitä keskeisiä asiakokonaisuuksia yleisnäkemyksestä.

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus (asiakirja 12148/20 + ADD 1)

Ympäristö ja ilmasto*Ehdollisuus (11 ja 12 artiklat ja liite III)*

Neuvoston yleisnäkemyksessä sovittiin muutoksista ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksiin. Keskeisimpiä muutoksia ovat:

- Vaatimuksen pysyvistä nurmista (GAEC 1) viitevuosi voi olla joko 2015 tai 2018
- Kosteikkoja ja turvemaita koskevat toimet (GAEC 2) on otettava käyttöön viimeistään vuonna 2025.
- Ravinteiden kestävä käytön välineen vaatimukset (GAEC 5) on poistettu ehdollisuudesta ja siirretty maatalojen neuvontajärjestelmään.
- Paljaan maan kielto (GAEC 7) on muotoa ”vähimmäismaanpeite” ajanjaksoina ja aloilla, jotka ovat herkimpiä.
- Vaatimuksessa viljelykierrosta/viljelyn monipuolistamisesta (GAEC 8) otetaan huomioon nykyisen kaltaiset vapautusmahdollisuudet pienille tiloille (enintään 10 ha) ja nurmi-, kesanto- ja palkokasvivaltaisille tiloille.
- Tuottamattomia aloja (GAEC 9) on oltava 5 % peltomaasta tilatasolla (voi sisältää tietyn edellytyksin kerääjäkasvit ja typensitojakasvit) tai 3 %, jos jäsenvaltio hyväksyy vaatimukseen vain tuottamattomia aloja. Mukana on mahdollisuus nykyisen kaltaiseen metsäisyyspoikkeukseen ja poikkeuksiin nurmi-, kesanto- ja palkokasvivaltaisille tiloille sekä pienille enintään 10 peltotehtaan tiloille. Tältä osin vaatimus tiukentuu, sillä nykyinen raja on 15 ha.
- Lakisääteisistä hoitovaatimuksista on poistettu eläinten merkintää ja rekisteröintiä koskevat vaatimukset (SMR 7-9) sekä TSE-tautia ja tietyistä eläintaudista ilmoittamista koskevat vaatimukset (SMR 10-11).

Ekojärjestelmät (4, 28 ja 86 artiklat)

Uusi ekojärjestelmä on kaikille jäsenvaltioille pakollinen ja siihen tulee varata vähintään 20 % kunkin jäsenvaltion I pilarin suorista tuista. Jos jäsenvaltio kuitenkin osoittaa riittävän määrän varoja II pilarin alla ympäristö- ja ilmastotoimien ja eläinten hyvinvointia edistävien toimenpiteiden rahoitukseen, prosenttiosuus voi olla alempi. Ekojärjestelmien rahoitukseen kohdistuva vähennys voi pääsääntöisesti olla korkeintaan 50 %, eli kussakin maassa olisi vähintään 10 %:n ekojärjestelmä. Vähennys voi kuitenkin olla 75 % niinä vuosina, jolloin jäsenvaltio kohdentaa 65 artiklan mukaisiin toimenpiteisiin (ympäristö- ja ilmastokorvaus, luonnonmukainen tuotanto, eläinten hyvinvointikorvaus) vähintään 150 % ekojärjestelmiin varattavasta summasta.

Vuosina 2023-2024 jäsenvaltiot voivat käyttämättömien varojen syntymistä välttääkseen siirtää ekojärjestelmistä käyttämättä jäävää rahaa muiden suorien tukien toimenpiteiden rahoitukseen tai II pilarin 65, 67 ja 68 artiklan mukaisiin tukiin (ympäristö- ja ilmastokorvaus, luonnonmukainen tuotanto, eläinten hyvinvointikorvaus, tuet erityisille rajoituksille Natura 2000 –alueilla tai vesipuitteidirektiivin mukaisilla rajoitusalueilla sekä ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit).

Muut ehdotukset

Saksan ehdotuksia uudesta toimeenpanomallista on avattu tarkemmin U-jatkokirjeessä UJ 30/2020 vp. Artikloiden tekstit säilyivät U-jatkokirjeessä kuvatulla tavalla yleisnäkemyksessä. Maaseudun kehittämisen artikkelit olivat jo ennen maatalous- ja kalastusneuvoston kokousta pitkälti vakaat ja neuvoston kokouksessa ei ehdotettu enää muutoksia ko. artikloihin.

Yleisnäkemyksessä tuotantoon sidonnaisen tuen taso on 13 % + 2 % eli nykytaso. Suomelle tärkeä poikkeus, jonka mukaan Suomi voi maksaa tuotantosidonnaista tukea yli asetuksessa asetetun yleisen tason, sisältyy yleisnäkemykseen.

Määritelmässä keskeisimpiä muutoksia ovat tosiasiallisen viljelijän määritelmän vapaaehtoisuus jäsenvaltioille ja esimerkiksi tukikelpoisen hehtaarin määritelmän mahdollisuus rajoittaa pellon tukikelpoisuutta, mikäli alan raivaaminen esim. metsästä aiheuttaisi negatiivisia ilmastovaikutuksia.

Eurooppa-neuvoston päätöksen mukaisesti tilakohtaisesta tukikatosta tuli jäsenvaltioille vapaaehtoinen ja se koskisi vain perustukea, jos sitä sovelletaan. Kaikki tilan käyttämän työvoiman kustannukset voidaan vähentää tukikatosta. Yleisnäkemyksen mukaan myös uudelleenjakotuki on vapaaehtoinen.

Horizontaaliasetus (asiakirja 12151/20)

Horizontaaliasetuksen osalta asetustekstit ovat olleet pitkälti vakaat jo Suomen puheenjohtajakaudelta lähtien. Maatalous- ja kalastusneuvoston ratkaistavaksi jäi rahoituskurin kynnsarvo, jonka sovittiin olevan 2000 euroa.

Neuvoston yleisnäkemyksessä sisältää komission asetusehdotuksen pääperiaatteet. Asetuksessa määritellään jäsenvaltioiden hallintojärjestelmille asetettavat vaatimukset ja yhteiset säännökset, kuten komission suorittama tilien tarkastaminen ja hyväksyntä sekä tukitoimenpiteiden hallinto ja valvonta. Valvonnan osalta asetus kattaa yleiset säännökset, yhdenmetyt hallinto- ja valvontajärjestelmän, kaupallisten asiakirjojen, ehdollisuuden ja komission jäsenvaltioihin kohdistamien tarkastusten perussäännökset.

Hallintojärjestelmään kuuluisivat hallintoelimet ja unionin perusvaatimukset eli YMP:n strategiasuunnitelmaa ja horizontaaliasioita koskevien asetusten vaatimukset sisältäen myös vuosittaisen tuloksellisuuskertomuksen toteuttamista varten perustetun raportointijärjestelmän. Hallintoelimestä keskeinen olisi maksajavirasto. Uusia maksajavirastoja ei enää saisi perustaa asetuksen voimaantulon jälkeen. Kuitenkin neuvoston yleisnäkemyksen mukaisella lisäyksellä olisi kuitenkin edelleen mahdollista poiketa tästä perustuslaillisten säännösten edellyttäessä alueellisia maksajavirastoja.

Kriisivarauksen perustamiseen otettaisiin varat jättämällä palauttamatta vuoden 2022 suorista tuista kriisivarausta varten tehty leikkaus. Yksinkertaistuksena aiempaan olisi mahdollisuus siirtää käyttämättä jääneet varat seuraavalle vuodelle niin, että käyttämättömiä varoja ei tarvitsisi palauttaa ja leikata uudestaan vuosittain tuensaajilta. Neuvoston yleisnäkemyksen mukaan kriisivarauksen määrä olisi komission ehdottamaa suurempi ja rahoituskuri olisi viimeinen keino varauksen kartuttamiseksi.

Jäsenvaltioiden tulisi määrittää valvonta- ja seuraamusjärjestelmä ehdollisuudelle, joka korvaisi täydentävät ehdot ja viherryttämistuen. Valvontavelvoite olisi yksi % I pilarin suorista tukia ja/tai II pilarin maaseudun kehittämisen viljelijätukia hakeneista. Valvonnoissa voitaisiin hyödyntää mm. olemassa olevia lakisääteisten hoitovaatimusten substanssivalvontoja ja monitorointivalvontaa.

Ehdollisuuden seuraamuksia muutettaisiin niin, että jos laiminlyönnillä ei ole lainkaan tai on vain vähäinen vaikutus kyseisen vaatimuksen tavoitteen saavuttamiseen, ei hallinnollista seuraamusta määrättäisi. Tuensaajaa olisi informoitava laiminlyönnistä ja mahdollisen korjaavan toimen tarpeesta. Tämän muutoksen seurauksena ehdollisuuden varhaisvaroitusjärjestelmää koskevat säännökset poistettaisiin. Jäsenvaltiot voisivat

kuitenkin soveltaa ehdollisuuden seuraamusta kolmen peräkkäisen vuoden aikana havaituissa vähämerkityksissä laiminlyönnissä, joista ei ensimmäisellä kerralla tulisi seuraamuksia. Jos ehdollisuuden laiminlyönnillä on vakavat seuraamukset kyseisen vaatimuksen tavoitteen saavuttamiselle tai laiminlyönti on toistuva tai jäsenvaltion niin päättäessä, jos laiminlyönti on tahallinen, tukivähennyksen olisi oltava korkeampi kuin muussa laiminlyönnissä. Jos tahallinen laiminlyönti on erittäin vakava, tuensaaja voitaisiin sulkea tukijärjestelmien ulkopuolelle seuraavana kalenterivuonna. Jäsenvaltiot, jotka käyttävät pinta-alamonitointia, voisivat soveltaa alempia ehdollisuuden hallinnollisia seuraamuksia kuin muutoin.

Jäsenvaltiot voisivat soveltaa pienille tiloille ehdollisuuden yksinkertaistettua valvontajärjestelmää ja sitä, että niille ei tarvitse määrätä ehdollisuuden hallinnollisia seuraamuksia muutoin kuin vakavissa laiminlyönnissä. Tämä koskisi pienten tilojen tukijärjestelmää soveltavien jäsenvaltioiden pieniä tiloja ja muiden maiden tiloja, joilla on enintään viisi hehtaaria maatalousmaata. Lisäksi pieniä tiloja voisi vapauttaa yksinkertaistetun valvontajärjestelmän paikan päällä tehtävistä valvonnoista, jos voidaan osoittaa, että laiminlyönnillä ei olisi vakavia seuraamuksia tavoitteiden saavuttamiselle.

Markkinajärjestelyasetus (asiakirja 12158/20).

Markkinajärjestelyasetuksen asetustekstit ovat olleet vakaat jo Suomen puheenjohtajakaudelta lähtien. Saksa ei ehdottanut asetukseen isoja muutoksia, sillä sen uudet muutosehdotukset olivat pitkälti teknisiä.

Viiniartikloihin liittyen, neuvoston yleisnäkemykseen ei sisälly komission alkuperäistä esitystä *Vitis Labrusca* –suvun lajikkeiden ja nykyisin kielletyn kuuden lajikkeen sallimiseksi viinin valmistuksessa. Neuvoston yleisnäkemykseen sisältyy ehdotus viinin pakollisista ravintoarvomerkinnöistä, jotka voitaisiin rajoittaa energiamerkintään. Ainesosaluettelon voisi ilmoittaa sähköisesti, mutta allergeenit tulisi ilmoittaa etiketissä.

Neuvoston yleisnäkemys sisältää Etelä-Suomen kansallisten tukien jatkamisen 2023-2027, joskin tietyllä alenemalla.

Yleistä YMP:n asetusehdotuksista

Asetusehdotusten pääasiallinen sisältö on kuvattu tarkemmin valtioneuvoston U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä U-jatkokirjeissä (UJ 5/2019 vp, UJ 4/2020 vp ja UJ 30/2020 vp).

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 42 ja 43 artiklan 2 kohta siltä osin kuin on kyse YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta.

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 42 ja 43 artiklan 2 kohta siltä osin kun on kyse horisontaaliasetuksesta.

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 43 artiklan 2 kohta, kun kyse on yhteistä markkinajärjestelyä koskevaan asetukseen (EU) N:o 1308/2013 tehtävät muutokset.

Kun kyseessä on ovat asetuksiin (EU) N:o 1151/2012 ja (EU) N:o 251/2014 tehtävät muutokset on oikeusperustana SEUT-sopimuksen 114 artikla ja 118 artiklan ensimmäinen alakohta. Asetukseen (EU) N:o 228/2013 tehtävien muutosten osalta oikeusperustana on 43 artiklan 2 kohta ja 349 artikla sekä asetuksen (EU) 229/2013 osalta 43 artiklan 2 kohta.

Asetusehdotukset käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä Euroopan parlamentin kanssa.

Neuvostossa päätökset tehdään määräenemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentin mietintöjen laatimisesta vastaa maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta (AGRI). YMP:n strategiasuunnitelman mietinnön laatijana toimii saksalainen Peter Jahr (EPP), horisontaaliasetuksen mietinnön laatijana toimii saksalainen Ulrike Müller (RE) ja markkinajärjestelyasetuksen mietinnön laatijana toimii ranskalainen Eric Andrieu (S&D).

Euroopan parlamentti äänesti mietinnöistään 23.10.2020.

Poimintoja Euroopan parlamentin mietinnöistä:

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus

Määritelmät

Pysyvän nurmen vuosien laskennan katkaisijana voitaisiin ottaa huomioon vain kyntö, ei muuta muokkausta. Nuoren viljelijän määritelmässä koulutus- ja/tai taitovaatimus olisi sisällytettävä määritelmään. Lisäksi olisi määriteltävä ”uusi viljelijä”.

Tosiasiallisen viljelijän sijaan parlamentti ehdottaa aktiiviviljelijäkäsitetä. Sen tekstit olisivat saman tyypisiä kuin nykykaudella aktiiviviljelijä. Peltometsäviljelyjärjestelmään ehdotetaan määritelmää.

Nuoren viljelijän tuki

Toimenpiteisiin, joilla houkutellaan nuoria alalle, olisi käytettävä vähintään neljä % suorien tukien kansallisesta enimmäismäärästä. I pilarin nuoren viljelijän tukea voitaisiin myöntää enintään seitsemältä vuodelta ja hehtaarimäärältä, joka ei ylitä tilojen keskikokoa kansallisella tai aluetasolla.

Tuotantosidonnainen tulotuki

Euroopan parlamentti ei ehdota muutoksia komission ehdottamaan tasoon (10 % + 2 %). Lisäksi Suomelle tärkeä mahdollisuus maksaa tätä tasoa enemmän sisältyy Euroopan parlamentin mietintöön. Lisäksi ehdotetaan mahdollisuutta tukea valkuaiskasveja ilman perusteluita hankaluuksista. Tuotantosidonnaista tulotukea ei saisi maksaa non-food kasveille.

Ympäristö ja ilmasto

Ehdollisuus

Ehdollisuuteen sisältyisi työ- ja työnantajavelvoitteiden noudattaminen.

Ehdollisuuden lakisääteisissä hoitovaatimuksissa (SMR) Euroopan parlamentti säilyttäisi SMR:t 10 ja 11, jotka koskevat TSE-tautia ja tietyistä eläintaudista ilmoittamista. Lisäksi parlamentti poistaisi SMR 7-9:stä nautojen, lampaiden, vuohien ja sikojen tunnistamisvaatimukset, mutta säilyttäisi niiden rekisteröintivaatimukset.

Jos ekojärjestelmissä on kunnianhimoisempia toimia kuin ehdollisuuden GAEC 1:ssä (pysyvien nurmien seuranta), GAEC 8:ssa (viljelykierto), GAEC 9:ssä (tuottamattomat alat, maisemapiirteiden säilyttäminen, puiden leikkaus, vieraslajit) tai GAEC 10:ssä (pysyvät nurmet Natura-alueilla), viljelijä täyttäisi nämä ehdollisuuden vaatimukset sitoutumalla ko. ekojärjestelmän toimiin.

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksissa (GAEC) keskeisimmät erot neuvoston yleisnäkemyksen ja Euroopan parlamentin välillä ovat seuraavissa: GAEC 1:ssä pysyvän nurmen viitevuosi olisi 2018, GAEC 2:ssa turvemailta edellytettäisiin tehokasta kosteikkojen suojelua ja tarkoituksenmukaista turvemaiden ylläpitoa. GAEC 4:ssä ehdotetaan vähimmäisleveyttä suojavyöhykkeelle, jolla ei käytetä kasvinsuojeluaineita. GAEC 7:n vaatimus olisi muotoa ”ei paljasta maata herkkinä ajanjaksoina, paitsi jos sitä työstetään”. GAEC 8:ssa edellytyksenä olisi viljelykierto mukaan lukien palkokasvit ja GAEC 9 tuottamattomien alojen ja piirteiden vähimmäisosuus olisi 5 % peltoalasta. GAEC 10:ssä parlamentti ehdottaa Natura 2000 –alueiden pysyville nurmille riittävää suojelua perustuen alueen hoitosuunnitelmaan.

Ekojärjestelmät

Ekojärjestelmiin tulisi kohdentaa vähintään 30 % suorien tukien kansallisesta enimmäismäärästä, eikä prosenttiosuutta voisi alentaa II pilarin ympäristö- ja ilmastotoimiin ja eläinten hyvinvoinnin toimiin käytettävien varojen määrän perusteella. Jäsenvaltion ekojärjestelmien tulisi sisältää vähintään kaksi asetuksessa mainituista ympäristön ja ilmaston tai eläinten hyvinvoinnin tilaa edistävästä osa-alueista. Jäsenvaltioiden tulisi sisällyttää ekojärjestelmien toimiin vähintään ravinteiden kestävä käytön välineen käyttö ja jos sovellettavissa, tarkoituksenmukainen kosteikkojen ja turvemaiden ylläpito. Jäsenvaltioiden olisi sisällytettävä ekojärjestelmän toimien listalle laaja valikoima ekojärjestelmiä sen varmistamiseksi, että viljelijät voivat osallistua niihin ja eri tavoitetasoista voidaan palkita.

Ekojärjestelmien tuen tulisi olla korkeampi kuin kustannukset ja tulonmenetykset. Tukitason tulisi vaihdella kunkin ekojärjestelmän kunnianhimon mukaan. Jäsenvaltioiden tulisi määrittää ekojärjestelmille piste- tai luokitusjärjestelmä.

Komissiolle annettaisiin delegoitu valta antaa indikatiivinen lista ekojärjestelmän mahdollisista toimista. Lista olisi esimerkinomainen. Komission tulisi arvioida jäsenvaltioiden kansalliset listat ekojärjestelmän toimista joka toinen vuosi. Jäsenvaltioiden tulisi muuttaa kansallista listaansa tarvittaessa komission arvion perusteella.

Horisontaaliasetus

Ehdollisuuden seuraamus tulisi määrätä, jos laiminlyönti vaikuttaa tuensaajan työntekijöiden työskentelyolosuhteisiin. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava yhteistyö

työsuojelutarkastuksista vastaavien kansallisten viranomaisten ja rajat ylittävissä tilanteissa Euroopan työviranomaisen (ELA) kanssa. Ehdollisuuden valvontaotannan tulisi olla 5 % tuensaajista nykyisen 1 %:n sijaan. Jäsenvaltioissa olisi oltava ehdollisuuden varhaisvaroitusjärjestelmä. Toistuville ja tahallisille laiminlyönneille säädettäisiin vähimmäisseuraamusprosentit.

Euroopan parlamentin mietinnön mukaan komission asetusehdotusta tulisi vahvistaa mm. valvonnan ja petostentorjunnan osalta. IACS-tukitoimien osalta parlamentti katsoo, että paikalla vuosittain tehtävien tarkastusten tarkastusotos on oltava vähintään 5 % kaikista tuensaajista. Prosenttiosuutta korotettaisiin merkittävän noudattamatta jättämisen tilanteessa ja voitaisiin pienentää siinä tapauksessa, että virheiden määrä pysyy hyväksyttävänä. Pakollisen pinta-alamonitoroinnin lisäksi olisi siis valvottava paikalla 5 %, mikä lisäisi kustannuksia ja resurssitarvetta. IACS-tukien osalta parlamentti edellyttäisi erillistä tasoa kartta- ja sijaintitietoon, joka kattaa suojellut alueet, kuten Natura 2000 –alueet sekä myös maisemapiirteet ja ekologiset alat ja piirteet (infrastruktuurit). Kaikkein valvontaan parlamentti haluaisi säännökset riski- ja satunnaisotannasta.

Lisäksi maksajaviraston tulisi toimittaa vuosittain yhteenveto tarkastusraporteista ja suoritetuista valvonnoista, näiden tuloksista ja analyysi virheiden laajuudesta ja luonteesta sekä tarkastus- ja valvontasysteemeissä havaituista virheistä. Lisäksi toteutetuista ja suunnitelluista korjaavista toimista sellaisina kuin niistä säädetään yleisen varainhoitoasetuksen 63(5) artiklassa. Lisäksi maksajaviraston johtajan vahvistuslausumaa laajennettaisiin (joka vuosi toteutuneet tuotokset, toteutuneet menot sekä joka toinen vuosi toteutuneet tulokset ja matka tavoitteisiin sekä mahdollisuuksien mukaan raportoitava vaikutuksista käyttäen YMP:n strategiasuunnitelma- asetuksen 129 artiklassa tarkoitettuja tietoja.

Petostentorjuntaan parlamentilla on kaksi ehdotusta. Petosten torjumiseksi parlamentti näkee perustelluksi laajentaa velvoitetta tallentaa IACS-tietokantaan ja tukien julkaisun yhteydessä saattaa julkiseksi kaikkien tukitoimien (sekä IACS- että non-IACS) myös tuensaajan taustalla oleva omistusrakenne ja tuensaajan kuuluminen konserniin. Parlamentti korottaisi maaseuturahaston ennakkorahoitusta 1,5 %:iin (eli puoli % komission ehdotusta korkeammaksi). Parlamentti huomioisi paikallaiset toimenpideohjelmat maksuissa. Maaseuturahastosta rahoitettavien tukitoimien rahoitukseen tulisi lisävuosi N+ -säännön kautta.

Parlamentti laajentaisi myös unionin taloudellisten etujen tehokasta suojaamista koskevia jäsenvaltioiden sekä komission velvoitteita (57 artikla). Komissiolla olisi velvoite perustaa valitusmekanismi, jos jäsenvaltiossa on havaittu puutteita valitusten tarkastelussa ja käsittelyssä. Tähän valitusmekanismiin tuensaajat, joita on kohdeltu epäoikeudenmukaisesti tai jotka on asetettu epäedulliseen asemaan, mukaan lukien julkiset tarjouskilpailupäätökset, voisivat tehdä suoria valituksia. Parlamentti haluaa lisätä lasku- ja ymmärrysvirheiden hyväksyttävyyttä, jos jäsenvaltio näin YMP:n strategiasuunnitelmassa toteaa ja kansallisesti säätää, jotta tukihakemusta voidaan korjata ilman seuraamuksia. Taustalla tulee olla vilpittön mieli, jota kansalliset viranomaiset arvioivat harkintansa mukaan.

Komission ehdotukseen nähden parlamentti laajentaisi todentamisviranomaisen tarkastamisvelvoitetta. Tämä tarkastusten laadunvalvonta kattaisi komission esityksestä poiketen mm. YMP:n strategiasuunnitelman alaisten tukitoimien laadunvalvontaa, ei pelkästään markkinatoimien laadunvalvontaa. Komissio edellyttäisi tarkastusta tuotos- ja

tulosindikaattorien raportoinnin oikeellisuudesta. Parlamentti veisi tarkastusvelvoitteen ja ammattitaitovaatimuksen siihen suuntaan, että on pystyttävä arvioimaan myös sitä, onko tukitoimien tavoitteet saavutettu.

Parlamentti on neuvoston yleisnäkemyksen mukaisella kannalla siitä, että rahoituskuria sovellettaisiin ainoastaan yli 2 000 euron vuosittaisiin suoriin tukiin.

Toteutuneiden menojen ja tuotosten vastaavuusseuranta tapahtuisi vuosittain kahden ensimmäisen soveltamisvuoden jälkeen. Yli 35 %:n ero olisi perusteltava. Jos perusteluja ei pystytä esittämään tai ne eivät ole riittäviä, seuraisi lisävelvoitteita. Monivuotinen tuloksellisuuden tarkastelu tehtäisiin kahden vuoden välein kahden ensimmäisen soveltamisvuoden jälkeen. Perusteluvollisuus olisi yli 25 %:n tulosindikaattoriarvojen erosta. Jos perusteluja ei pystytä esittämään, seuraisi tästä velvoite toimintasuunnitelman laatimiseen. Riittämätön toimintasuunnitelma johtaisi maksujen keskeytykseen ja tilanteessa, jossa riittäviä korjauksia ei ole tehty pysyvään vähentämiseen.

Parlamentti palkitsisi monivuotisen tuloksellisuustarkastelun yhteydessä vähennetyillä varoilla niitä jäsenvaltioita, jotka ovat saavuttaneet vähintään 90 % tavoitearvoista.

Parlamentti palauttaisi pääsääntöisesti kauden 2015-2022 takaisinperintäsäännökset asetukseen. Parlamentin tarkistusten mukaan valtuudet alempiasteisiin säädöksiin tulisi valtaosin olla valtuuksia delegoitujen asetusten antamiseen.

Markkinajärjestelyasetus

Euroopan parlamentti ehdottaa markkinajärjestelyasetukseen laajempia muutoksia kuin neuvosto. Muutosehdotuksiin sisältyvät esimerkiksi intervention ja yksityisen varastoinnin tuen tuotekatteiden laajennus, muutokset tuottajaorganisaatioiden säännöksiin, maatalousmarkkinoiden seurantakeskuksen perustaminen ja viinialan muutoksia.

Euroopan parlamentti ehdottaa, että julkiseen intervention tuotekatteeseen lisättäisiin valkoinen sokeri, lampaanliha, tuore, jäähdytetty tai jäädytetty sianliha sekä tuore, jäähdytetty tai jäädytetty kananliha. Parlamentti ehdottaa myös muutosta interventiojaksoksi niin, että se on mahdollista koko vuoden ajan kaikille julkisen intervention piirissä oleville tuotteille. Parlamentti haluaisi myös laajentaa tarjouskilpailumenettelyä ja ehdottaa poistettavaksi kiinteän hinnan käyttämistä.

Euroopan parlamentti ehdottaa useita muutoksia liittyen tuontituotteiden säännöksiin, jotka koskevat mm. tuonti- ja vientitodistusjärjestelmää, lisätuontitulleja ja tariffikiintiöitä.

Euroopan parlamentti ehdottaa myös uuden maataloustuotteiden markkinoiden avoimuutta edistävän maatalousmarkkinoiden seurantakeskuksen perustamista, joka kattaisi vähintään asetuksen (EU) N:o 1308/2013 1 artiklassa määritellyt maataloustuotteet. Seurantakeskus keräisi kattavasti tilastotietoa ja muita tietoja analyysien ja tutkimusten tuottamiseksi.

Euroopan parlamentti ehdottaa myös tuotantomäärien vähennysjärjestelmän lisäämistä asetukseen markkinahäiriöitä koskeviin artikloihin. Muutosehdotuksessa ehdotetaan komissiolle annettavaksi valtaa antaa delegoituja säädöksiä markkinoiden vakavissa

epätasapainotilojen tapauksessa, jotta voitaisiin tukea asetuksen (EU) N:o 1308/2013 1 artiklan 2 kohdassa mainittujen alojen tuottajia.

Lisäksi mietinnössä ehdotetaan tiukennuksia liitteessä VII oleviin maito- ja maitotuotteiden nimityksiin ja kielletään käyttämästä sanoja “style”, “type”, “method”, “as produced in”, “imitation”, “flavour”, “substitute”, “like” tai “similar” markkinoinnissa.

Euroopan parlamentti ehdottaa viinin istutusoikeuksien järjestelmää vuoteen 2050 saakka. Parlamentti ei neuvoston tapaan hyväksy uusia viinilajikkeita (Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton ja Herbemont eikä Vitis Labrusca-suvun lajikkeita viininvalmistukseen. Parlamentti ehdottaa neuvoston tapaan pakollista viinien ravintoarvomerkin, jonka voisi rajata vain energiaan. Energian voisi ilmaista kirjaimella ”E” ja laskemiseen voisi käyttää asetuksen (EU) N:o 1169/2011 muuntokertoimia, omaa analyysiä tai tietopankkien tietoa. Ainesosalistan ei tarvitsisi olla itse pullon etiketissä.

Mietinnössä on mukana Etelä-Suomen kansallisen tuen oikeusperustan (214a artikla) jatko.

Euroopan parlamentti ehdottaa maantieteellisiä merkintöjä koskevaan asetukseen (EU) N:o 1151/2012 useita muutosehdotuksia, jotka ovat luonteeltaan lähinnä teknisiä.

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 30.5.2018, 7.6.2018, 13.6.2018, 28.6.2018, 11.7.2018, 6.9.2018, 13.9.2018, 19.9.2018, 27.9.2018, 4.10.2018, 10.10.2018, 5.11.2018, 9.11.2018, 14.11.2018, 23.11.2018, 7.12.2018, 12.12.2018, 10.1.2019, 17.1.2019, 23.1.2019, 31.1.2019, 7.2.2019, 20.-22.2.2019 (kirjallinen menettely), 28.2.2019, 6.3.2019, 13.3.2019, 21.3.2019, 4.4.2019, 10.4.2019, 3.5.2019, 16.5.2019, 24.5.2019, 31.5.2019, 10.6.2019, 27.6.2019, 4.7.2019, 10.7.2019, 12.9.2019, 18.9.2019, 3.10.2019, 9.10.2019, 17.10.2019, 24.10.2019, 31.10.2019, 7.11.2019, 13.11.2019, 21.11.2019, 28.11.2019, 5.12.2019, 6.2.2020, 20.2.2020, 24.6.2020, 2.7.2020, 9.7.2020, 3.9.2020, 10.9.2020, 16.9.2020, 24.10.2020, 1.10.2020, 8.10.2020, 5.11.2020, 19.11.2020, 26.11.2020, 3.12.2020, 7.1.2021, 14.1.2021, 28.1.2021, 4.2.2021, 11.2.2021, 25.2.2021, 4.3.2021, 11.3.2021 ja 17.3.2021.

EU-ministerivaliokunta 15.6.2018, 11.-13.7.2018 (kirjallinen menettely), 12.10.2018, 16.11.2018, 12.-14.12.2018 (kirjallinen menettely) ja 25.1.2019, 15.3.2019, 10.-12.4.2019 (kirjallinen menettely), 8.5.2019, 14.6.2019, 12.7.2019, 11.10.2019, 13.-15.11.2019 (kirjallinen menettely), 11.12.2019, 28.2.2020, 26.6.2020, 15.7.2020, 16.-18.9.2020 (kirjallinen menettely), 30.9.-2.10. (kirjallinen menettely), 14.10.2020 ja 19.3.2021.

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 15.6.2018, 13.7.2018 (kirjallinen menettely), 12.10.2018, 16.11.2018, 14.12.2018 ja 25.1.2019, 15.3.2019, 12.4.2019, 10.5.2019, 14.6.2019, 10.7.-12.7.2019 (kirjallinen menettely), 6.9.2019, 11.10.2019, 15.11.2019, 13.12.2019 ja 26.6.2020, 17.7.2020 (kirjallinen menettely), 18.9.2020, 16.10.2020 ja 19.3.2021.

Valtioneuvoston kirjelmä 9.8.2018 (U 73/2018 vp)

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto 29.11.2018 (MmVL 20/2018 vp)

Ympäristövaliokunnan lausunto 18.12.2018 (YmVL 38/2018 vp)

U-jatkokirje 11.7.2019 (UJ 5/2019 vp)

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto 28.11.2019 (MmVL 7/2019 vp)

U-jatkokirje 28.2.2020 (UJ 4/2020 vp)

U-jatkokirje 26.6.2020 (UJ 16/2020 vp)

U-jatkokirje 2.10.2020 (UJ 30/2020 vp)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kansallinen lainsäädäntö mukaan lukien Ahvenanmaan asema on kuvattu U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) ja U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp).

Taloudelliset vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset on kuvattu U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä U-jatkokirjeissä (UJ 5/2019 vp, UJ 4/2020 vp ja UJ 30/2020 vp).

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

YMP:n uudistukseen liittyy läheisesti komission 11.12.2019 antama tiedonanto Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (European Green Deal) (COM(2019) 640 final) sekä siihen liittyvät tiedonannot, mm. EU:n biodiversiteettistrategia vuoden 2020 jälkeen (COM(2020) 380 final) ja Pellolta pöytään –strategia (COM(2020) 381 final). Strategioista on annettu E-kirjeet eduskunnalle 30.6.2020. E-kirje komission tiedonannosta vihreän kehityksen ohjelmasta on annettu eduskunnalle 31.1.2020. (E 61/2019 vp).

Komissio julkaisi 20.5.2020 Pellolta pöytään- ja biodiversiteettistrategioiden julkaisun yhteydessä myös komission työasiakirjan (SWD(2020) 93 final), joka on analyysi **YMP:n uudistuksen ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman yhtymäkohdista**. Asiakirjassa eritellään, kuinka komission vuonna 2018 antama YMP:n uudistuksen asetusehdotuspaketti vastaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin.

Komissio antoi 18.12.2020 tiedonannon COM(2020) 846 final suosituksista jäsenvaltioille yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) kansallisten strategiasuunnitelmien laatimista varten. Tiedonannon ohessa komissio julkaisi jäsenvaltiokohtaiset suositukset erillisinä työasiakirjoina.

Asiakirjat

COM(2018) 392 final, Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta

COM(2018) 393 final, Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta

COM(2018) 394 final, Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä annetun asetuksen (EU) N:o 1151/2012, maustettujen viinituotteiden määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta annetun asetuksen (EU) N:o 251/2014, syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 228/2013 sekä Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavien erityistoimenpiteiden vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 229/2013 muuttamisesta

Asetusehdotuksiin sisältyy myös liitteet: ehdotuksen KOM(2018) 392 final, osalta liitteet 1-12.

Ehdotuksiin liittyy myös vaikutusanalyysi SWD(2018) 301 final, johon sisältyy kolme eri asiakirjaa.

Neuvoston yleisnäkemys YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta 12148/20 + ADD 1

Neuvoston yleisnäkemys horisontaaliasetuksesta 12151/20

Neuvoston yleisnäkemys markkinajärjestelyasetuksesta 12158/20

Portugalin tausta-asiakirja YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta 6680/21

Portugalin tausta-asiakirja YMP:n sosiaalisista näkökohdista WK 3373/21

Portugalin tausta-asiakirja tukien kohdentamisesta WK 3400/21

Portugalin tausta-asiakirja uudesta toimeenpanomallista WK 3436/21

Portugalin tausta-asiakirja horisontaaliasetuksesta 6919/21

Portugalin tausta-asiakirja horisontaaliasetuksen kompromisseista artikloissa 96, 57 ja 84-88 WK 3418/21

Portugalin tausta-asiakirja markkinajärjestelyasetuksesta 6900/21

Portugalin tausta-asiakirja markkinajärjestelyasetuksen kompromissiehdotuksesta WK 30404/21

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 481,
sanna-helena.fallenius@mmm.fi

Erityisasiantuntija Laura Uusitalo, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 030,
laura.uusitalo@mmm.fi

Horisontaaliasetus

Neuvotteleva virkamies Mirja Kiviranta, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 352,
mirja.kiviranta@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Pia Lehmusvuori, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 207,
pia.lehmusvuori@mmm.fi

Yhteinen markkinajärjestelyasetus

Maatalousylitarkastaja Jukka Virolainen, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 206,
jukka.virolainen@mmm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2018/1159, EU/2018/1169, EU/2018/1175

Liitteet**Viite**

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2021-00181

RO

Uusitalo Laura(MMM)

16.03.2021

Asia

Maatalous- ja kalastusneuvoston muut asiat

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 22.03.2021 - 23.03.2021

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksen 22.-23.3.2021 muissa asioissa on puheenjohtajavaltio Portugalin ja jäsenvaltioiden valtuuskuntien tiedotusasioita. Ennen neuvoston kokousta asialistalle saattaa tulla myös muita asiakohdia.

Suomen kanta

Suomi ottaa asiakohdat tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö**a) EU:n vuoden 2020 jälkeisen metsästrategian valmistelun haasteet ja prioriteetit**

Itävallan valtuuskunnan tiedotusasia Itävallan, Bulgarian, Kroatian, Latvian, Liettuan, Maltan, Puolan, Slovakian, Suomen, Tšekin, Unkarin ja Viron valtuuskuntien puolesta

EU:n metsästrategiaa odotetaan julkaistavaksi vuoden 2021 aikana. Itävallan aloitteesta yhteensä 12 maata (Itävalta, Bulgaria, Tšekki, Viro, Suomi, Kroatia, Unkari, Latvia, Liettua, Malta, Puola ja Slovakia) ovat mukana EU:n metsästrategian prioriteetteja ja haasteita esiin nostavassa tausta-asiakirjassa 6644/21. Tausta-asiakirja painottaa jäsenvaltioiden toivomusta tasapainoisen, kokonaisvaltaisen EU:n metsästrategian valmistelusta syksyllä 2020 hyväksytyjen neuvoston päätelmien 12695/1/20 REV 1 mukaisesti, sillä EU:n metsästrategian tiekartta korostaa voimakkaasti metsien monimuotoisuutta ja hiilen sidontaa, kun taas metsien ja metsäsektorin taloudelliset ja sosiaaliset ulottuvuudet ovat heikosti huomioitu. Tausta-asiakirja muistuttaa lisäksi siitä, että metsiin kytkeytyvien aloitteiden tulee kunnioittaa toissijaisuusperiaatetta ja jäsenvaltioiden päätäntävaltaa.

b) Poikkeustoimenpiteet covid-19-kriisistä viinialalle aiheutuvien vaikutusten lieventämiseksi

Espanjan valtuuskunnan tiedotusasia

Espanja yhdessä muutamien muiden jäsenvaltioiden kanssa esittää tausta-asiakirjassa 7048/21, että kansallisiin viiniohjelmiin kohdistettuja varoja lisättäisiin koronaepidemian vuoksi. Viiniala on pitkään kärsinyt Yhdysvaltojen ns. Airbus-tulleista, vaikkakin niissä on nyt neljän kuukauden väliaikainen jakso, jolloin tulleja ei sovelleta ja tullien poistamisesta neuvotellaan. Lisäksi koronan takia viinin kulutus on laskenut EU:ssa, kun ravintolat, tavernat, pubit ja hotellit ovat olleet kiinni, eikä tapahtumia ole järjestetty. Sama tilanne on kolmansissa maissa, joten vientikin on vähentynyt. Lisäksi vuoden 2019 viinisato oli erittäin suuri ja varastot olivat täynnä jo ennen koronaepidemiaa.

Viinin kansallisiin tukiohjelmiin voidaan valita seuraavia toimia: menekinedistäminen, viinitilojen rakenneuudistus ja uusiin lajikkeisiin siirtyminen, rypäleiden korjaaminen raakana, keskinäiset rahastot, satovakuutus, investoinnit, innovointi ja sivutuotteiden tislaukset. Ohjelmia koskeviin säädöksiin on tehty lukuisia joustoja, joilla jäsenvaltiot ovat voineet sopeutua toimintojen ja aikataulujen muuttamiseen korona-aikana. Ohjelmiin varataan vuosittain noin 1,1 miljardia euroa, joka on jaettu jäsenvaltioittain. Vuodesta 2014 saakka jäsenvaltiot ovat käyttäneet yhä alenevan osuuden niille osoitetuista varoista. Vuosina 2018 ja 2019 keskimääräinen käyttö oli alle 90 %. Koronavuonna 2020 varat on käytetty tarkkaan. Espanja esittää, että tukiohjelmiin tarkoitettuja varoja korotettaisiin niin, että voitaisiin rahoittaa tuotannon rajoittamistoimenpiteitä.

c) (mahd.) YMP vuoden 2020 jälkeen -uudistuspaketti

Epävirallinen asiakirja lisätiedon tarpeesta seurantaa ja arviointia varten

Ranskan valtuuskunnan tiedotusasia

Ranska, Itävalta, Tanska, Irlanti, Saksa, Espanja ja Alankomaat ovat laatineet tausta-asiakirjan 6688/21 maatalous- ja kalastusneuvostolle koskien Euroopan komission 21.1.2021 jakamaa valmisteluasiakirjaa ”WK 3577/2021 INIT Commission note on Data needs for Monitoring and Evaluation”.

Ranskan ja muiden maiden huoli liittyy komission tulkintaan YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen 129 artiklasta, jonka mukaan komissiolla on valta antaa täytäntöönpanoasetuksia, joilla se voi pyytää jäsenvaltioilta lisätietoa suunnitelman toteutuksesta ja toteuttamisesta omaa arviointiaan varten sen lisäksi mitä ko. asetuksen liitteen I indikaattorit kertovat. Ko. jäsenvaltioiden huoli on se, että komissio julkaisee tällaisen lisätietotarpeen 30 kuukautta sen jälkeen, kun YMP:n strategiasuunnitelma-asetusluonnos on julkaistu ja jäsenvaltioiden IT-järjestelmien suunnittelu on jo alkanut.

Lisäksi ko. jäsenvaltiot ovat huolissaan siitä, että komission lisätietotarpeet edellyttävät tuensaajalta tukihakemuksessa lisää maatalonsa ja toimintaansa koskevia tietoja, jopa tukijärjestelmän ulkopuolelta (esimerkiksi kokonaismetsäsala). Tämä lisäisi myös tuenhakijan hallinnollista taakkaa. Eri tarkoituksiin tehtävä raportointi voi aiheuttaa hämmennystä, lisätietotarpeita ja jopa rahoitusoikaisuja EU:n tilintarkastustuomioistuimen ja todentamisviranomaisen tarkastusten perusteella. Todentamisviranomaisen työ voi laajentua näihin lisätietoihin, vaikka lähtökohtaisesti sen tulisi todentaa tuloksellisuuskertomukseen liittyvän raportoinnin asianmukaisuus. Aiempi käytäntö valvontatilastojen yhteydessä toimitetuista tuenhakijakohaisista tiedoista on osoittanut, että näistä tiedoista on tullut keskeinen komission vertailu- ja rahoitusoikaisukeskustelujen kohde.

Suomi suhtautuu varauksella komission julkaisemaan lisätietotarpeita koskevaan valmisteluasiakirjaan WK 3577/21. Suomi voi tämän hetken tietojen valossa tukea varauksetta vain sellaisten tietojen toimittamista komissiolle, joita tarvitaan suoraan jäsenvaltion oman YMP:n strategiasuunnitelma-asetusehdotuksen liitteen I indikaattoreiden laskemiseksi. Komission esittämää lisätietojen keruuseen liittyvää

valmisteluasiakirjaa ei ole vielä mahdollista luotettavasti analysoida, koska Suomi ei ole vielä lopullisesti valinnut YMP:n strategiasuunnitelmaansa sisällytettäviä toimenpiteitä. Komission julkaisema valmisteluasiakirja näyttäisi olevan liian tulkinnanvarainen ja on mahdollista, että sen nojalla voidaan perustella myös sellaisen tiedon keräystä, jota jäsenvaltion ei muuten tarvitsisi kerätä YMP:n seurantaan ja arviointiin.

Toisaalta Suomi ymmärtää, että komissio tarvitsee Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitettaviin raportteihinsa uuden YMP:n toimeenpanomallin toimeenpanosta lisätietoja, joita ei YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen liitteen I indikaattoreiden kautta ole mahdollista saada.

d) (mahd.) YMP:n toimeenpanon yksinkertaistaminen

Ranskan valtuuskunnan tiedotusasia Ranskan, Luxemburgin, Tšekin, Kyproksen, Unkarin, Irlannin, Suomen, Espanjan, Romanian, Italian, Puolan, Itävallan ja Kreikan puolesta.

Tausta-asiakirjassa todetaan, että yksi isoimmista haasteista meneillään olevissa YMP:n uudistuksen neuvotteluissa on toimivamman YMP:n saavuttaminen kasvattamatta hallinnollista taakkaa ja luomatta epävarmuutta varojen käyttöön.

Tausta-asiakirjassa nostetaan esiin neljä neuvoston ja Euroopan parlamentin ehdotusta: (1) tuensaajien mahdollisuus korjata vahingossa tehtyjä virheitä tukihakemuksissa (2) uuden toimeenpanomallin selkeyttäminen ja yksinkertaistaminen, kuten joustavuuden takaaminen ja indikaattorien määrän rajoittaminen, (3) YMP:n strategiasuunnitelmien säilyttäminen strategisina asiakirjoina ja (4) täytäntöönpanosäädösten ja komission työasiakirjojen yksinkertaisuus YMP:n ymmärrettävyyden takaamiseksi.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä ovat neuvoston muut asiat.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kyseessä ovat neuvoston tiedotusasiat.

Kansallinen valmistelu

EU18-jaosto (maatalous ja elintarvike) 17.3.2021

EU-ministerivaliokunta 19.3.2021

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.3.2021

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Asiakohta a) 6644/21

Asiakohta b) 7048/21

Asiakohta c) 6688/21

Asiakohta d)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Erityisasiantuntija Laura Uusitalo, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 030,
laura.uusitalo@mmm.fi

Erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, 0295 162 481, sanna-helena.fallenius@mmm.fi

Asiakohta a)

Neuvotteleva virkamies Elina Warsta, MMM/LVO/MBY, 0295 162 102,
elina.warsta@mmm.fi

Asiakohta b)

Maatalousylitarkastaja Leena Seppä, MMM/RO/MARY, 0295 162 373
leena.seppa@mmm.fi

Asiakohta c)

Neuvotteleva virkamies Mirja Kiviranta, MMM/RO/MY, 0295 162 352,
mirja.kiviranta@mmm.fi

Erityisasiantuntija Auli Nurmi, MMM/RO/MY, 0295 162 304, auli.nurmi@mmm.fi

Erityisasiantuntija Eero Pehkonen, MMM/RO/MAKE, 0295 162 217,
eero.pehkonen@mmm.fi

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

LIITTEET

Asiasanat	jaosto kalastus (EU 17), jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), maatalouden erityiskomitea, maatalous, maatalous- ja kalastusneuvosto, yhteinen maatalouspolitiikka, kalastus
Hoitaa	MMM
Tiedoksi	ALR, EUE, RUOKA, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM
